

OBLASTNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE
pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
Vodní 21, 370 06 České Budějovice
telefon: 387 424 271, fax: 387 843 419, e-mail: budejovice@oip.cz, www.suip.cz

Z P R Á V A

**O ČINNOSTI OBLASTNÍHO INSPEKTORÁTU PRÁCE PRO JIHOČESKÝ KRAJ
A VYSOČINU**

SE SÍDLEM V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZA ROK 2009

ČESKÉ BUDĚJOVICE, únor 2010

Ing. Vladimír Toman
vedoucí inspektor

PŘEHLED

1. Úvod
2. Základní statistické údaje
3. Inspekční činnost
4. Ostatní kontrolní činnost
5. Poradenská, výchovná a vzdělávací činnost
6. Ochrana veřejnosti
7. Spolupráce s orgány a organizacemi, mezinárodní spolupráce
8. Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.
9. Závěr

1. ÚVOD

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích měl pro rok 2009 stanoven orientační počet zaměstnanců 63. Roční průměrný přepočtený stav zaměstnanců byl k 31.12.2009 62,18 zaměstnanců. Fyzický stav zaměstnanců k 31.12.2009 byl 63, z toho 23 žen.

Organizační struktura OIP

- vedoucí inspektor 1 zaměstnanec
- **kancelář vedoucího inspektora** 1 zaměstnanec (1 personalista, asistent VI)

- **odbor právní** 4 zaměstnanci (1 vedoucí odboru, 2 právníci, kontroloři, 1 statistik, asistent)
- **odbor správy a informatiky** 1 zaměstnanec (ved. odboru správy a informatiky)
- oddělení ekonomicko-správní 3 zaměstnanci (1 administrativní a spisový pracovník, 1 autodoprava, vrátnice, 1 správa majetku, pokladna, knihovna, archiv, cestovní příkazy)
- oddělení informatiky 3 zaměstnanci (1 vedoucí oddělení, správce IT, pracovní úrazy, 2 operátoři)
- **odbor inspekce I** 10 zaměstnanců (1 ved. odboru + ved. region.kanceláře, 1 asistent ved. odboru + regionální kanceláře, 8 inspektorů)
- **odbor inspekce II** 15 zaměstnanců (1 vedoucí odboru, 1 asistent, 13 inspektorů)
- **odbor inspekce III** 15 zaměstnanců (1 vedoucí odboru, 1 asistent, 12 inspektorů a 1 inspektor čekatel)
- oddělení odboru inspekce III 10 zaměstnanců (1 vedoucí oddělení, 9 inspektorů)

Celkem inspektorů 42, z toho :

	celkem	mužů	žen
- inspektoři BOZP	21	20	1
- inspektoři PVP	21	11	10
celkem	42	31	11

K 31.12.2009 z celkového počtu 63 zaměstnanců je:

- 25 s vysokoškolským vzděláním
- 1 s vyšším odborným vzděláním
- 33 s úplným středním vzděláním
- 3 se středním vzděláním
- 1 se základním vzděláním

Průměrný věk zaměstnanců v roce 2009 byl 49,26 roků.

Z toho kategorie :

21 - 30 let	=	1
31 - 40 let	=	11
41 – 50 let	=	22
51 – 55 let	=	10
56 – 60 let	=	15
nad 60 let	=	4

V průběhu roku 2009 nastoupily naše dvě zaměstnankyně po rodičovské dovolené.

Pracovní poměr v roce 2009 ukončil 1 zaměstnanec, a to:

- 1 vedoucí odboru správy a informatiky (pracovní smlouva na dobu určitou)

Dále byly realizovány následující personální změny:

- s účinností od 1.8.2009 byla 1 zaměstnankyně z pracovní pozice účetní jmenována na vedoucí odboru správy a informatiky
- 1 zaměstnankyně s účinností od 1.9.2009 z pracovní pozice operátor na pozici administrativní a spisový pracovník
- 1 zaměstnankyně z pracovní pozice asistent ved. odboru na pracovní pozici – inspektor čekatel

2. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

2.1 Počty kontrolovaných subjektů celkem 1719 (vyjma kapitoly 2.3, 2.4)

2.2 Počty protokolů o kontrolní činnosti (podle § 3) – **1924**

2.3 Počet vyjádření k projektovým dokumentacím staveb -podle § 5 i) – 295

2.4 Počet případů uplatnění požadavků - podle § 5 j) – kolaudace - 446

2.5 Počet kontrol

Hlavní úkoly – 1563 kontrol

Následné kontroly minulých let – 157 kontrol

Osvědčení bezpečný podnik – 48 kontrol

Ostatní nezařazené úkoly – 2 kontroly

Šetření podnětů – celkem 336 kontrol – z toho:

a) šetření na základě podnětů – 329 kontrol

b) šetření – agenturní zaměstnávání (související s úkolem 09.1.10) –7 kontrol

Šetření smrtelných pracovních úrazů – 4 kontroly

Šetření pracovních úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů– 17 kontrol

Šetření ostatních pracovních úrazů – 4 kontroly

2.6 Počet a výše udělených pokut, které nabyly právní moc 31. 12. 2009

a) **ve správním řízení za správní delikty:**

počet: **246** pokut ve výši: **5,926.000,-- Kč**

z toho ve správním řízení za správní delikty- příkazem na místě:

počet: **56** pokut ve výši: **528.000,-- Kč**

b) **ve správním řízení za přestupky: nebyla udělena**

c) **udělení pořádkových pokut**

počet: **2** ve výši: **50.000,-- Kč**

Přehled o uložených pokutách, které nabyly právní moc do 31. 12. 2009	
Pokuty právníckým a podnikajícím fyzickým osobám - počet	246
Pokuty právníckým a podnikajícím fyzickým osobám - výše v Kč	5 926 000
z toho za zjištěná porušení nebo nedodržování předpisů při kontrolní činnosti – počet	222
z toho za zjištěná porušení nebo nedodržování předpisů při kontrolní činnosti -výše v Kč	4 911 000
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ - počet	24
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ - výše v Kč	1 015 000
Pořádkové pokuty právníckým a podnikajícím fyzickým osobám - počet	2
Pořádkové pokuty právníckým a podnikajícím fyzickým osobám - výše v Kč	50 000

Přehled o uložených pokutách	Počet	Celková výše v Kč
Pokuty uložené v roce 2009 (bez ohledu na nabytí právní moci)	250	6 075 000
Pokuty uložené v roce 2009 s nabytím právní moci do 31.12.2009	241	5 769 000
Pokuty uložené v předešlém roce s nabytím právní moci v roce 2009	7	207 000
Celkem pokuty s nabytím právní moci v roce 2009	248	5 976 000

V roce 2009 byly podány ze strany účastníků správního řízení opravné prostředky, a to celkem 35 odporů proti vydaným příkazům

- z toho 6 odporů pro opožděnost podání Státní úřad inspekce práce jako odvolací orgán zamítl
- u zbývajících odporů správní řízení pokračovalo a následně bylo vydáno rozhodnutí, kdy ve 13 případech byla pokuta ponechána ve stejné výši, a v 17 případech byla pokuta snížena
- dále bylo podáno 9 odvolání proti rozhodnutím o uložených pokutách OIP. Odvolání byla postoupena Státnímu úřadu inspekce práce, který 7 rozhodnutí inspektorátu potvrdil, v jednom případě uloženou pokutu snížil a v jednom případě není dosud rozhodnuto.

3. INSPEKČNÍ ČINNOST

3.1 Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného ročního programu kontrolních akcí v oblasti BOZP

Úkol 09.1.01 Bezpečnost práce ve stavebnictví

Cílem úkolu bylo prověření stavu a úrovně zajišťování bezpečnosti práce na stavbách a stavenišťích regionu OIP a ve stavebních firmách, podílejících se na realizaci těchto staveb a kontrola dodržování předpisů BOZP na stavenišťích. Součástí úkolu byla v letošním roce rovněž kontrola plnění povinností zadavateli staveb, a to především z hlediska určení koordinátorů BOZP na stavenišťích a zajištění zpracování plánů BOZP.

Úkol byl plněn, jak formou předem nahlášených kontrol, u vybraných podnikajících subjektů ve stavebnictví, společností s ručením omezením, akciových společností a podnikajících fyzických osob, které v rámci své podnikatelské činnosti prováděly stavební a montážní práce, tak i formou namátkových kontrol stavenišť a staveb, nacházejících se v působnosti OIP. Kontroly byly prováděny na stavenišťích, kde pracovali současně zaměstnanci více zaměstnavatelů i podnikajících fyzických osob, které nikoho nezaměstnávaly. Výběr staveb a pracovišť vycházel jednak z přímých poznatků o stavbách a o jejich zhotovitelích získaných v rámci přípravy na kontroly, jednak z informací poskytovaných kontrolovanými subjekty při zahajování kontrol a z přehledu oznámení o zahájení staveb na OIP.

V průběhu roku 2009 bylo provedeno 136 kontrol.

Program úkolu 09.1.01 byl v plánovaném rozsahu kontrolovaných subjektů splněn. Při plnění tohoto úkolu bylo OIP zjištěno celkem 413 závad.

Kontrola plnění povinností zadavatele stavby

V rámci OIP 5.00 pro Jih. kraj a Vysočinu bylo provedeno celkem 22 kontrol, z nichž 11 kontrol bylo ukončeno protokolem se zadavatelem stavby.

- 1) Oznámení o zahájení prací podle § 15 zákona č. 309/2006 Sb. - nejčastěji se vyskytující závady – nedoručení oznámení – 40 %, oznámení nesplňuje náležitosti – 13,5 %, nevyvěšení oznámení – 60 %.
- 2) Určení potřebného počtu koordinátorů, na staveništi, kde působí zaměstnanci více než jednoho zhotovitele stavby současně, nejčastěji se vyskytující závady - neurčení koordinátora při přípravě – 41 %, neurčení koordinátora při realizaci – 32 %.
- 3) Zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi- nejčastěji se vyskytující závady – nezajištění zpracování plánu BOZP na staveništi – 36 %.

Z kontrolovaného „vzorku“ (22 kontrol) vyplývá, že zadavatelé staveb si doposud na své nové povinnosti z hlediska zákona 309/2006 Sb. ještě nezvykli a v mnoha případech bylo zjištěno, že je neznají vůbec. Koordinátoři jsou určováni „až“ ve fázi realizace stavby.

Plány BOZP (pokud jsou zpracovány) jsou ve většině případů obsahově stejné jak pro fázi přípravy, tak pro realizaci. Jejich obsah, má z hlediska konkrétnosti, jednoznačnosti a reálnosti většinou daleko ke skutečnému stavu staveniště a obsahuje seznam všech možných i nemožných rizik. Jeho účel – zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracoviště a výkonu práce je tak splňován pouze v malém počtu případů.

Systém řízení bezpečnosti a ochrana zdraví při práci

Po odečtení kontrol které byly provedeny přímo na zadavatele staveb bylo provedeno 124 kontrol v rámci úkolu 09.1.01.

- 1) Vzájemná informovanost o rizicích - v rámci kontrolní činnosti v úkolu bylo shledáno porušení v 17,5 %, kdy při pracích více zhotovitelů na jednom předaném pracovišti se zaměstnavatelé vzájemně neinformovali o rizicích, na stavbách na nichž nepůsobí koordinátor. V těchto případech zhotovitelé nedoložili žádný písemný doklad o vzájemné informovanosti.
- 2) Školení BOZP zaměstnanců - v rámci úkolu bylo shledáno porušení rovněž v 17,5 % - neprovedení vstupních a periodických školení z předpisů BOZP. Ve větší míře se jedná o podnikající FO, které najímají krátkodobě pracovníky nebo jejichž počet zaměstnanců se pohybuje v kategoriích 5-9 osob, které neprovedli žádné školení. Týká se to rovněž nově vzniklých podnikajících subjektů.
- 3) Zdravotní způsobilost - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 7,25 %. Jedná se o porušení, kdy zaměstnavatel pověřil zaměstnance prováděním prací ve výškách nad 10m a neověřil si zda pro tuto práci mají zdravotní způsobilost. Toto porušení se vyskytuje sice v malé míře, přesto není zanedbatelné, jelikož se může lehce stát důvodem pracovního úrazu. Zjištěný stav se týká malých podnikajících subjektů, které nemají zajištěnou závodní preventivní péči. U zaměstnatelů s větším počtem zaměstnanců nebyly v této oblasti zjištěny téměř žádné nedostatky.
- 4) Vyhodnocení rizik zaměstnavatelem - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 8 %. Z velké části jde opět o nově vzniklé nebo malé, co do počtu zaměstnanců, podnikající subjekty. V těchto případech nebyli zaměstnavatelé schopni předložit žádnou dokumentaci.
- 5) Na základě vyhodnocení rizik poskytování OOPP, včetně pracovního oděvu a obuvi - v rámci úkolu bylo shledáno porušení ve 21,7 %. Z velké části se jedná o neprovádění kontroly z hlediska používání vydaných OOPP zaměstnavatelem – ochranné pracovní přilby, ochranné brýle a další. V menší míře jde o nevybavení zaměstnanců těmito prostředky ze strany zaměstnavatelem. Většina porušení se týká nepoužívání ochranných přileb při práci nad sebou, v manipulačním prostoru jeřábů, při práci a pohybu v ohroženém prostoru pod místem prací ve výšce apod. U zhotovitelů s malým počtem zaměstnanců jsou nadále zjišťovány nedostatky spočívající v nedostatečném poskytování OOPP a nevypracování vnitřního předpisu pro jejich poskytování.

Staveniště

Zajištění staveb - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 38%. Jedná se o jedno z nejčastějších porušení na staveništích – nezajištění staveniště proti vstupu nepovolaných osob, neprovedení oplocení nebo ohrazení, chybějící výstražné cedule upozorňující na zákaz vstupů nebo vjezdů do prostoru staveniště, a to především v případech kdy staveniště přímo sousedí s veřejným prostorem na kterém je velký pohyb veřejnosti a dopravy.

Práce ve výškách

- 1) Kolektivní ochrana proti pádu z výšky - v rámci úkolu bylo shledáno porušení ve 45%. Jako nejčastěji se vyskytující závady byla chybějící zajištění volných okrajů pracovišť nacházejících se ve výšce – chybějící zábradlí. Těmto závadám byla kladena největší pozornost, protože jsou jednou z nejčastějších příčin úrazů pádem z výšky.

- 2) Bezpečnostní požadavky na technické konstrukce - v rámci úkolu bylo shledáno porušení ve 35,5%. Jedná se o závady provedených technických kolektivních zajištění proti pádu osob z výšky – zábradlí, která nesplňují požadavky z hlediska pevnosti, únosnosti, odolnosti nebo jsou provedeny v jednotyčovém provedení, přestože se nacházejí ve výšce nad 2,0 m apod.
- 3) Dočasné stavební konstrukce – lešení - v rámci úkolu bylo shledáno porušení ve 29,8%. V těchto závadách jsou obsaženy závady týkající se nekompletnosti lešení – chybějící zábradlí, podlahové zarážky, velká vzdálenost od fasády, nedostatečné zajištění na terénu, rozpor s dokumentací na montáž lešení a jeho používání, apod.
- 4) Přidělení OOPP proti pádu, určení místa ukotvení a jejich kontrola - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 9,6 %. Tyto závady jsou převážně z hlediska nepoužívání OOPP proti pádu – bezpečnostních pracovních postrojů a nekontrolování jejich použití zaměstnavateli, kdy jimi své zaměstnance vybavili, nebo OOPP nebyly používány v souladu s návodem výrobce. V několika případech zaměstnanci vůbec vybavení nebyli a prováděli práce ve výšce. V cca 2 případech nebylo provedeno určení místa kotvení těchto OOPP.
- 5) Zajištění prostoru pod prací ve výškách - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 18,5 %. Nejčastěji se vyskytující se závadou je úplně chybějící zajištění ohroženého prostoru a to jakýmkoliv způsobem dle předpisu a chybějící výstrahy na nebezpečí úrazu pádem předmětů nebo materiálu z výšky. Tato závada byla shledávána především na staveništích sousedících s prostorem používaným veřejností, kdy hrozil úraz pádem předmětu z výšky především veřejnosti – chodcům a řidičům vozidel.

Zemní práce

Zajištění výkopů a stěn výkopů a provedení bezpečných sestupů a výstupů - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 9,6 %. Nejčastěji se vyskytující závady z hlediska neprovedení technického zajištění proti pádu osob do výkopů – zábradlí a to většinou na pracovištích s pohybem veřejnosti nebo na uzavřených staveništích, kdy hloubka výkopu přesahovala 2,5 m.

Stroje a zařízení

- 1) Bezpečný provoz a používání strojů na staveništi - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 7,2 %. Závady týkající se používání strojů a zařízení – stavební výtahy, el. ruční nářadí, el. stavební vrátky, stavební míchačky, kompresory a další – poškozených, s chybějícími ochrannými prvky nebo používanými v rozporu s návodem na jejich používání.
- 2) Vnitřní systém řízení bezpečného provozu jeřábové dopravy - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 6,5 %. Kontrolování provozovatelé jeřábů neměli vypracovaný systém - dokumentaci - pro řízení bezpečného provozu jeřábové dopravy, se kterým by seznámili své zaměstnance, kteří v tomto systému vykonávali pracovní činnost. Tento nedostatek byl zjištěn v převážné míře u provozovatelů automobilních jeřábů.
- 3) Staveništní rozvaděče a pohyblivé přívody - v rámci úkolu bylo shledáno porušení v 11,3%. Nejčastěji se vyskytující závady byly shledány v poškozených, nevyvěšených a vozidly stavby přejížděných volných – provizorních – přívodech el. energie. V několika případech nebyly doloženy revizní zprávy na provedené staveništní rozvody el. energie.

Navrhovaná opatření:

- Provádění namátkových kontrol staveb a stavenišť bez jejich předchozího oznámení zhotovitelům těchto staveb.
- K výběru staveb využívat databázi zaslaných Oznámení o zahájení staveb příslušnému OIP.
- Při prováděných kontrolách staveb s určeným koordinátorem BOZP, tohoto přizvat k účasti – z důvodu prověření úrovně prevence kterou na těchto stavbách zajišťuje a preventivního působení na něho.
- Provádět kontroly staveb ve stádiu jejich největší rozpracovanosti a počtu zúčastněných zhotovitelů, kdy se vyskytuje největší množství rizik

Výsledky kontrol tohoto úkolu potvrzují, že staveniště stále přetrvává, jako jedno z nejrizikovějších pracovišť, na kterém se potkáváme s pracovními činnostmi obsahujícími rizika ze všech možných odvětví.

K tomuto přispívá i velká rozmanitost zhotovitelů staveb, začínající u velkých stavebních organizací s velkým počtem zaměstnanců a končící u fyzické osoby (OSVČ), poskytující za úplatu na staveništi svou fyzickou sílu pro některého z nich a požadavky zadavatelů staveb na jejich realizaci v co nejkratších termínech.

Rovněž úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je mezi zhotoviteli provádějícími stavební a montážní práce značně rozdílná. Je přímo závislá na praktických zkušenostech a odborných znalostech z BOZP pracovníků provádějících odborné vedení staveb, OZO působících v oblasti prevence rizik a osob se ZOZ – koordinátorů BOZP na staveništích.

Především činnost koordinátorů by měla výraznou měrou přispět na zvýšení úrovně BOZP na staveništích. Zatím lze konstatovat, že jejich činnost nepřináší takový efekt, který se očekával. Plány BOZP na staveništích předkládané při kontrolách, jsou ve většině případů pouze předmět finančního efektu, než jako nástroj určený pro řízení BOZP na staveništích. Příkladá se v nich větší míra na předpisy a legislativu než na vlastní bezpečné provádění pracovních činností.

Vzhledem k výrazně nižšímu počtu SPÚ a ZPÚ v regionu našeho OIP v roce 2009, k němuž svou měrou přispěla i ekonomická situace v našem státu, lze doufat, že i činnost OIP k tomuto přispěla.

Úkol 09.1.02 Ochrana zaměstnanců při údržbě a opravách pozemních komunikací

Plnění úkolu bylo svým zaměřením orientováno na celkový pohled zajištění bezpečnosti pracovníků, kteří charakterem své činnosti souvisí s provozem na pozemních komunikacích, zejména v tom ohledu, že při provádění své konkrétní činnosti, pracovních výkonech, jsou bezprostředně v situaci, kdy při zachování stávajícího provozu vozidel mohou být ohroženi těmito vozidly, tzn., že ve většině případů není přistoupeno k omezení provozu či jeho úplného vyloučení.

Výběr subjektů pro vlastní naplnění jednotlivých zadání úkolu byl proveden tak, že reprezentuje zaměstnavatele, u kterých je činnost na pozemních komunikacích buďto výhradní nebo výrazně většinová.

Celkově byl početně splněn rámec požadovaný zadáním úkolu s následujícím výsledkem zjištění podle jednotlivých nastavených bodů kontrolního seznamu v podobě jednotlivých oblastí zadání úkolu:

1. Oblast hodnocení a minimalizace rizik z pohledu zaměstnavatele, vyhodnocení a opatření na ochranu před jejich působením, stanovení technologických postupů.

Obecně lze z celkového zjištění vyslovit názor, že tato oblast není prakticky správně pochopena zaměstnavateli, neboť lze vysledovat naprostý opak rčení - méně je více. Zaměstnavatelé vesměs tuto oblast řeší dodavatelsky od externích subjektů, kteří navíc mají unifikovaně zpracované materiály a bez ohledu na vlastní provoz a tedy i potřeby jednotlivého zaměstnavatele „zpracují“ obšírnou dokumentaci, která řeší ve velké škále množství rizikových faktorů, mnohdy i jenom v teoretické rovině.

Prakticky žádný ze zaměstnavatelů, ač on sám ví o své činnosti nejvíce a tedy by se dalo předpokládat, že si provede vlastní vyhodnocení rizik v rámci jednotlivých typů pracovišť, tak naopak si nechá vypracovat dokumentaci v podobě, která nevystihuje podstatu samotného provozu a jeho potřeb.

2. Oblast seznámení zaměstnanců s riziky, školení

Zde je přímá úměra s tím, jak jsou zpracované příslušné dokumentace vyhodnocení rizik. U naprosté většiny zaměstnavatelů není odpovídající povědomí s ustanovením ZP, § 103, odst. 3, tzn., že v reálné podobě ve většině případů zaměstnavatelé nejenom že sami školení neprovádí ve vlastní režii, toto suplují nejrůznějšími externími formami, školícími agenturami či osobami odborně způsobilými, ale ani nevědí, že mají provádět – určovat obsah a četnost školení, způsob ověřování znalostí a vedení dokumentace o provedeném školení. V reálné podobě pak osnovy školení od externistů vypovídají jednoznačně o tom, že vlastní charaktery jimi prováděnými školeními nemají mnohdy svým zaměřením ani přímou vazbu na vlastní provoz daného zaměstnavatele a s tím korespondují i deklarovaná rizika, se kterými na těchto školeních zaměstnance seznamují. Formálně je požadavek předpisu pokryt, ovšem smysluplnost aktu je diskutabilní.

3. Oblast OOPP

Celkově se jeví jako uspokojivá co do faktického vybavování zaměstnanců patřičnou výbavou, ne tak, co do administrativního vyjádření, tj. provádění seznamů přidělování podle vyhodnocení rizikových faktorů a konkrétních podmínek práce. Na jednu stranu lze přijmout fakt vyhovujícího systému přidělování OOPP pro jednotlivé profese či konkrétní činnosti, ale na druhou stranu bývají zjišťovány situace, kdy pracovníci opomíjejí důsledně používat některé přidělené prostředky, např. prostředky jistění při výškových pracích, nebo ochrany sluchu či očí při činnostech, kde je velká zátěž obou smyslů. Je zde zjevná liknavost v kontrolní činnosti ze strany vedoucích na všech stupních řízení, tj. nedůsledné naplnění ZP, § 101, odst. 2.

4. Oblast zdravotní způsobilosti a odborné způsobilosti zaměstnanců

Zde je situace uspokojivá v tom ohledu, že fakticky nebylo zjištěno pochybení ve smyslu, že by zaměstnavatel pověřil prací zaměstnance, který by zdravotně či odborně nebyl způsobilý. Spíše přetrvávají nedostatky typu, že není smluvní akt zaměstnavatele s lékařem v rámci zdravotní preventivní péče, což je náplň ZP, § 103, odst. 1, písm. d). Dále není důsledně provedena kategorizace prací, ze které je výstupem zejména frekvence opakovaných zdravotních prohlídek.

V případě odborné způsobilosti není obecně stav neuspokojivý, což souvisí mimo jiné i např. s pořizovacími hodnotami nových mechanizačních prostředků, zaměstnavatelé u nové techniky tuto nesvěří obsluze, která neabsolvuje odpovídající míru zaučení, zácvičku či seznámení s obsluhou. Spíše je zde spatřován problém v tom, že není vždy jednoznačně

nastaven systém periodicity školení a určení patřičné formy dokumentace, což plně odpovídá obecnému nastavení právě ZP, § 103, odst. 2 a 3.

5. Oblast evidence pracovní doby, dodržování týdenních limitů

Zde se celkově nejedná o problematickou oblast, alespoň ne v rámci zaměstnavatelů, kteří byli kontrolováni v rámci úkolu. I když není forma vedení evidence pracovní doby jasně definována, nebyly zjištěny nedostatky, které by vypovídaly o situaci, že by zaměstnavatel k tomuto přistupoval s nezájmem, zrovna tak dodržování týdenních limitů se celkově v praxi ctí, dnes je možno vysledovat dokonce snahu o co nejmenší míru přesčasové práce, pokud si to nevyžádá určité objektivní specifikum v rámci časového – sezónního charakteru nezbytné míry využitelnosti, např. zimní údržby komunikací.

6. Oblast technického stavu vozidel, strojů, zařízení a nářadí

Zde rovněž nebyl zjištěn stav, který by celkově nevyhovoval po faktické stránce péče o TZ. Nebyl zjištěn případ, kdy by bylo zařízení provozováno v rozporu s návodem od výrobce, či ve stavu, který by byl zjevně ohrožující ať už pro obsluhu či okolí nějakým nepatřičným zásahem do zařízení.

Problémy, které ještě občas přetrvávají v částečné míře, se týkají spíše opět administrativní oblasti, tj. formálního naplnění ve smyslu neexistence stanoveného místního bezpečnostního předpisu, který by zohledňoval nastavení péče a kontroly provozovaných TZ. Zaměstnavatelé – provozovatelé TZ nemají v tomto ohledu povědomí o ustanoveních předpisu NV č. 378/2001 Sb., v celém rozsahu, nejenom o § 4, odst. 2. Rovněž nemají většinou povědomí o NV č. 101/2005 Sb., § 3, odst. 4. Zaměstnavatelé pak nemají určeno celkové nastavení úrovně péče o zařízení a většinou se přidržují dřívějších zvyklostí orientace se pouze na revizní techniky, tudíž sledují pouze provádění revizí a opomíjejí ostatní požadavky, dané tímto ustanovením NV č. 101/2005 Sb.

Úkol 09:1.03 **Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích.**

Předmět a cíl úkolu:

Cílem úkolu bylo plošné preventivní působení na subjekty a kontrola plnění povinností zaměstnavatelů k zajišťování bezpečné práce zaměstnanců. Cílem úkolu tedy nebylo jen zjištění skutečného stavu a stanovení potřebných opatření k nápravě, ale také přerušení inspektory zjištěných závadných stavů. Nemalou důležitost v kontrolní činnosti měla i oblast pracovněprávních vztahů.

OIP byly ke kontrolám vybrány subjekty s 6 až 249 zaměstnanci, na kontrolu stavu BOZP, případně kontrola OIP na základě zaslání podnětu.

Při výběru firem měly prioritu subjekty, které provozují činnosti v oboru s vyšším potenciálním rizikem úrazovosti:

- zemědělství,
- lesnictví,
- ve zpracovatelském průmyslu,
- při skladování a ve spojích,
- při výrobě a rozvodu elektřiny, vody a plynu,
- ve výrobě kovových konstrukcí,
- v dřevoprůmyslu včetně výroby nábytku.

Další obory ekonomických činností byly OIP zařazeny s ohledem na stav a vývoj BOZP v jeho územní působnosti.

Vyhodnocení kontrolami zjištěných skutečností:

V rámci plnění úkolu č. 09.1.03 bylo Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích provedeno celkem 606 kontrol. Při provádění kontrol bylo postupováno podle kontrolního seznamu pro úkol 09.1.03 a podle právních předpisů týkajících se předmětu kontroly a dále byly přiřazeny kontroly z oblasti PPV.

Při kontrolách bylo zjištěno a zaprotokolováno 3365 nedodržení povinností zaměstnavatelů vyplývajících z dodržování právních předpisů.

Ze statických údajů je zřejmé, že v průběhu kontrol byla zjišťována i nedodržení ustanovení jiných právních předpisů než uvedených v kontrolním seznamu. Tato zjištění se především týkala v oblasti BOZP nedodržení prováděcích předpisů k zákoníku práce.

K předmětnému HÚ u subjektů (právnícké a fyzické osoby) z oborů zemědělství, lesnictví, zpracovatelský průmysl, kovovýroba, dřevoprůmysl včetně výroby nábytku a dále na základě vlastního vyhodnocení nad rámec stanoveného zadání byly zařazeny do kontroly subjekty obory elektroprůmysl, chemický průmysl, opravárenství, služby, obchod. Předmětem kontroly podle zadání SÚIP byla jednak administrativní kontrola v oblasti prevence rizik (vyhledávání rizik, vyhodnocení rizik, přijímání opatření k jejich odstranění nebo omezení pomocí prostředků kolektivní ochrany, organizací práce a pracovních postupů nebo poskytování OOPP, seznamování zaměstnanců se stanovenými opatřeními), kontrola v oblasti péče o pracovní podmínky (provádění školení pro vykonávanou činnost – osnovy, ověřování znalostí zaměstnanců, kontrola zajištění závodní preventivní péče – stanovené lékařské prohlídky, kontrola v oblasti evidence pracovní doby (odpracovaná pracovní doba, práce přesčas, noční práce, rozvržení pracovní doby, poskytnutí přestávky v práci a bezpečnostní přestávky, poskytnutí nepřetržitého odpočinku mezi směny a v týdnu), kontrola v oblasti poskytování OOPP (seznam podle vyhodnocení rizik, přidělování podle vykonávané práce), kontrola v oblasti pracovní úrazovosti (evidence, šetření PÚ, prevence PÚ), dále kontrola realizace opatření z prevence rizik (zabezpečení pracoviště z hlediska BOZP). Dále na základě vlastního vyhodnocení nad rámec stanoveného zadání byla do kontroly zařazena oblast pracovního poměru a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (vznik, změny, skončení pracovního poměru), oblast odměňování zaměstnanců (mzdy, platy, odměny z dohod), oblast náhrad (mzdy, platu, cestovní náhrady), oblast dovolené (rozvrh, čerpání).

Zjištěné nedostatky v oblasti BOZP (nejvyšší četnost):

- nevyhodnocení rizik v souvislosti s poskytováním OOPP, či výkonem pracovních činností
- nezajištění, respektive nedoložení zdravotní způsobilosti ve stanovených případech
- nezaslání záznamu o úrazu na OIP
- nevedení evidence odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce přehledným, srozumitelným a průkazným způsobem
- nerozvržení stanovené pracovní doby, neurčení začátku a konce směn
- nedodržení limitu práce přesčas
- neposkytnutí přestávky v práci na jídlo a oddech
- neposkytnutí nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směny a v týdnu

Zjištěné nedostatky v oblasti PVP (nejvyšší četnost):

- pracovní smlouvy neobsahují předepsané náležitosti, respektive obsahují ujednání v rozporu s pracovněprávním předpisem
- neinformování zaměstnanců o obsahu pracovního poměru

- rozvázání pracovního poměru bylo provedeno v rozporu s pracovněprávním předpisem
- neposkytnutí mzdy nebo některé její složky ve stanoveném termínu
- neposkytnutí mzdy ve výši stanovené pracovněprávním předpisem
- neposkytnutí příplatku za práci přesčas, práci v noci, práci v sobotu a v neděli
- srážky ze mzdy bez dohody se zaměstnancem
- neposkytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou při skončení pracovního poměru
- nevypracování rozvrhu dovolené
- určení čerpání dovolené v rozporu s pracovněprávním předpisem

Návrh na opatření:

Vzhledem k poznatkům a výsledkům kontrol v rámci úkolu č. 09.1.03 „Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích“ lze souhlasit s pokračováním úkolu i v roce 2010. Kontroly by měly být zaměřeny především na prevenci rizik a na osvětu, konzultace a porady. V případných postizích je nutné zohlednit přístup kontrolovaných osob k problematice BOZP, na zajištění podmínek k provedení kontrol a jejich reakci na zjištěné nedostatky. Součástí úkolu by dále mělo být provedení následných kontrol.

Závěr:

Zjištěná a zaprotokolovaná kontrolní zjištění neplnění povinností vyplývajících ze znění právních předpisů aktuálně a bezprostředně neohrožovala zdraví nebo životy zaměstnanců kontrolovaných subjektů.

Pro přerušení a odstranění zjištěných závadných stavů bylo použito mechanismu „ Opatření k odstranění nedostatků,.. Nedostatky drobnějšího charakteru byly ve většině případů kontrolovanými subjekty odstraňovány během kontroly.

Podle průběhu a výsledků kontrol lze konstatovat, že zástupci kontrolovaných subjektů ve většině případů mají povědomí o povinnostech vyplývajících z právních předpisů k zajištění BOZP. Úroveň tohoto povědomí a kvalita zajištění BOZP je samozřejmě velmi rozdílná.

Ve většině případů zástupci kontrolovaných subjektů využili přítomnost inspektorů ke konzultacím pro zlepšení stavu zajišťování BOZP. Na základě těchto zjištění je zřejmé, že prováděné kontroly kromě zjištění závadných stavů, měly i velký význam jako preventivní opatření pro zvýšení povědomí v oblasti BOZP.

V některých případech bylo při kontrolách zjištěno, že externí fyzické nebo právnické osoby zajišťující pro subjekty činnosti v oblasti BOZP na základě živnostenského oprávnění provádějí tuto činnost nekvalitně. Zaměstnavatelé si pro zabezpečení svých povinností v oblasti bezpečnosti práce a technických zařízení najímají tyto externí pracovníky s živnostenským listem v dobré víře, že budou mít předmětnou oblast profesionálně zajištěnou. Především se jedná o jejich neznalost aktuálních právních předpisů v oblasti BOZP, zpracování dokumentace BOZP, která nepostihuje konkrétní činnosti subjektů nebo snaha „prodat“ subjektu co největší objem nekonkrétních, obecných a mnohdy neaktuálních dokumentů pro oblast BOZP.

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že cíle úkolu byly v roce 2009 splněny a jednotlivé kontroly přispěly k přerušení a odstranění závadných stavů u jednotlivých subjektů v oblasti BOZP a ke zvýšení legislativního vědomí v této oblasti.

Úkol 09.1.04 Kontrola zaměstnavatelů při organizování pracovního režimu řidičů s ohledem na dobu přestávek mezi směnami a přestávek v týdnu

Cílem úkolu bylo přispět ke snížení nehodovosti na našich silnicích a současně se připojit k „Národní strategii bezpečnosti silničního provozu“. U kontrolovaných subjektů také poskytovat účinné poradenství.

Kontroly byly převážně prováděny u subjektů provozujících jak dopravu nákladní, tak dopravu osobní. V nákladní dopravě byly prováděny kontroly i u subjektů provádějících přepravu nebezpečných nákladů podle dohody ADR.

Předmětem inspekce u kontrolovaných subjektů bylo provedení kontroly dodržování požadavků na organizaci pracovního režimu řidičů a organizaci dopravy jako takové (místní provozní bezpečnostní předpis).

Kontrola byla zaměřena na:

- organizování a plánování práce řidičů zaměstnavatelem
- pracovní režim řidičů, dodržování dob přestávek mezi směnami a přestávky v týdnu
- školení zaměstnanců vzhledem ke konkrétním rizikům prováděné práce
- odborná a zdravotní způsobilost řidičů
- místní provozní bezpečnostní předpis upravující pracovní a technologické postupy při provozování dopravy

V rámci úkolu bylo provedeno 40 kontrol. Ke kontrole byly vybrány 4 subjekty provádějící přepravu nebezpečných věcí, z toho jeden subjekt přepravující výbušniny a 3 subjekty přepravující hořlavé kapaliny v cisternách. Dále byly provedeny kontroly u dvou subjektů specializujících se na přepravu odpadů. Kontrolováno bylo 6 subjektů, které provozují autobusovou dopravu, z nich 3 subjekty byly kontrolovány v rámci kampaně „(Ne)bezpečná práce řidičů autobusů“. V rámci Jihočeského kraje a kraje Vysočina podnikají převážně dopravní subjekty o počtu do 50 zaměstnanců, které byly v tomto roce ke kontrole vybírány. Vyšší počty zaměstnanců mají pouze dopravní firmy, které jsou nástupnickými organizacemi bývalých podniků ČSAD a kterých je v regionu malý omezený počet. Bylo vybráno ke kontrole 24 dopravních subjektů, u kterých nebyla ještě v minulosti provedena kontrola ze strany OIP, resp. IBP.

Největší počet porušení § 103 odst. 2, popř. odst. 3 zákoníku práce (nezajištění školení o předpisech k zajištění bezpečnosti práce nebo nevedení dokumentace o provedeném školení) byl zjištěn u 21 kontrolovaných subjektů a to zejména u nově kontrolovaných. Tuto skutečnost subjekty vysvětlovaly tím, že řidiči přece chodí na profesní školení řidičů a tam se proškolí ze všech potřebných předpisů, včetně potřebných pokynů a zásad bezpečné práce. U dopravních firem je v této oblasti malá informovanost o tom, že je třeba zaměstnance doškolit o bezpečnostních předpisech z hlediska konkrétních podmínek podnikání subjektu.

Dalším častým porušením ustanovení § 103 odst. 1 písm. f) zákoníku práce je neseznámení zaměstnanců – řidičů s pokyny a informacemi a s opatřeními na ochranu před působením rizika práce uvedenými v návodu výrobce pro obsluhu provozovaných vozidel. Zaměstnavatel nemůže doložit, že zajistil seznámení řidičů s riziky, na které upozorňuje výrobce vozidel v návodu k obsluze. Toto porušení bylo zjištěno u 12 kontrolovaných subjektů.

Tím, že zaměstnavatel pověřuje řízením nákladního vozidla s celkovou hmotností nad 7,5 t zaměstnance, kteří nemají posudek o zdravotní způsobilosti vyhotovený podle § 4 odst. 1 vyhl. č. 277/2004 Sb., ve znění vyhl. č. 253/2007 Sb., příloha č. 2, dopouští se dalšího poměrně častého porušení zákoníku práce, a to § 103 odst. 1 písm. a) o zdravotní způsobilosti zaměstnanců. Řidič bez platného posudku o zdravotní způsobilosti je totiž podle § 89 zákona

č. 361/2000 Sb., ve znění pozd. předpisů, zdravotně nezpůsobilý k řízení vozidel. V souvislosti s tím bylo zjišťováno například, že zaměstnavatel doložil pouze posudky řidičů o provedeném vyšetření EEG a psychotesty a nemá výše uvedený posudek nebo vůbec nemůže doložit zdravotní způsobilost řidičů nebo posudek neobsahuje náležitosti podle výše uvedené vyhlášky. Porušení předpisů v oblasti zdravotní způsobilosti bylo zjištěno u 14 subjektů. Zaměstnavatelé se v souvislosti s tímto požadavkem často mylně domnívají, že řidiči musí mít lékařské posudky u sebe při řízení vozidla a proto je nemohou mít u zaměstnavatele. Tento jev je poměrně častý a zaměstnavatelé v lepších případech mají fotokopie posudků.

U 16 kontrolovaných subjektů bylo zjištěno, že není zpracován místní provozní bezpečnostní předpis, v němž by byly stanoveny technologické a pracovní postupy pro bezpečné provozování dopravních prostředků, zejména stanovení zásad bezpečné práce při jejich obsluze, opravě, údržbě nebo kontrole s ohledem na ust. § 3 a ust. přílohy č. 1 nařízení vlády č.168/2002 Sb., například:

- provádět kontrolu spodku vozidla jen při vypnutém motoru, pokud výrobce nestanovil jinak,
- zákaz manipulovat s ovládacím zařízením vozidla bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla nebo jeho částí,
- zákaz používání plynových (propanbutanových) spotřebičů v uzavřených kabinách vozidel k vaření a ohřívání pokrmů, popř. topení.

Tito zaměstnavatelé porušili povinnost stanovenou § 5 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb. Ve 13 případech bylo zjištěno, že místní provozní bezpečnostní předpis zpracován je, ale chybí v něm určení zaměstnance, který řídí a koordinuje činnosti při vykládce a nakládce, popř. nejsou určeny prostory pro nakládku a vykládku nebo předpis není dopracován také z hlediska bezpečné práce při kontrole, údržbě nebo opravě vozidla.

Při kontrole dodržování přípustné délky směny u řidičů (délka směny max. 13 hodin a při práci v noční době max. 10 hodin) podle ustanovení § 5 odst. 2 nařízení vlády č. 589/2006 Sb., ve znění pozd. předpisů, bylo zjištěno u 7 zaměstnavatelů nedodržení tohoto požadavku. Stejně tak bylo u 9 zaměstnavatelů zjištěno nedodržení předepsaného odpočinku řidičů mezi směnami nebo odpočinku v týdnu podle čl. 7 a 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 561/2006.

Závěrem se dá říci, že zlepšila situace v informovanosti zaměstnavatelů o existenci pracovněprávních předpisů v oblasti dopravy a to nařízení vlády č. 589/2006 Sb. o pracovní době a době odpočinku zaměstnanců v dopravě a o vyhl. č. 277/2004 Sb. ve znění vyhl. č.253/2007 Sb., o zdravotní způsobilosti řidičů, kde bylo zjišťováno nižší procento porušení nebo méně závažná porušení předpisů než při kontrolách v minulých letech.

Nedostatky v oblasti odborné způsobilosti řidičů podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění pozd., předpisů (profesní průkazy odborné způsobilosti řidičů a doklady o ročním školení), nebyly téměř zjištěny.

Jako návrh pro příští kontroly navrhuje doplnit kontrolní seznam i o doplňující činnosti dopravy pokud jsou kontrolovaným subjektem prováděny, tj. servisní pracoviště, opravárenské prostory, sklady apod. I když se prováděly kontroly v opravárenské činnosti v r. 2008, byly zaměřeny v podstatě na autoopravny.

Dále by mohly být prováděny kontroly bezpečnosti práce při provozu speciálních vozidel (se speciálními nástavbami), které např. podléhají revizím (tlakové nádoby, hydraulické ruky) nebo u kterých v minulosti bývaly zjišťovány v používání poškozené a neopravené součásti nástaveb (žebříky, pochůzná plošina, výklopné zábradlí, bezpečnostní zajištění stupáčků

závozníků u svozových vozidel domovního odpadu) nebo nedostatky jako nezakrytá ozubená soukolí nebo řetězové převody, popř. kloubové hřídele.

Úkol 09.1.05 Bezpečnost vnitrozávodové dopravy – provoz manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení

Na základě rozboru příčin okolností a šetření smrtelných pracovních úrazů a pracovních úrazů s hospitalizací delší než pět dní ve vnitrozávodové dopravě a provozu dopravníků za období roku 2007 a 2008 je patrný podíl zaměstnanců na úrazovosti, vztaženo k délce pracovního zařazení. Převažující příčinou jsou zejména neseznámení s dokumentací od výrobce, platnými předpisy a manipulací s břemeny, není určena odpovědná osoba za technický stav a bezpečnost používání manipulačních vozíků a dopravníků, minimální teoretické znalosti i praktické dovednosti, včetně používání přídatných zařízení, nízké znalosti místních podmínek, zaměstnavatelé nemají v seznamu rizik manipulační vozíky, dopravní prostředky a zařízení a dále zaměstnavatelé se písemně neinformují o rizicích možného ohrožení zdraví, zaměstnanci jsou ohroženi dopravou na pracovišti, zaměstnanci nejsou řádně vybaveni vhodnými OOPP nebo OOPP nepoužívají.

Proto cílem úkolu bylo vyvození potřebného tlaku na dodržování bezpečnostních předpisů v dané oblasti a tím vytvoření předpokladů k postupnému snižování pracovní úrazovosti na úseku vnitrozávodové dopravy – provozu manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení. Nová strategie EU do roku 2012 si klade za cíl dosáhnout celkového snížení počtu pracovních úrazů a nemocí z povolání o 25%.

V souladu s kontrolním seznamem byly kontroly zaměřeny zejména na odbornou a zdravotní způsobilost obsluh, vyhledání rizik a přijetí opatření k jejich odstranění, případně minimalizaci, stav v používání osobních ochranných pracovních prostředků a na technický stav manipulačních zařízení a vedení provozní dokumentace. Zadáním úkolu bylo provést kontroly nejméně u 50 subjektů.

Kontroly byly provedeny u 54 subjektů, které provozují manipulační vozíky s vlastním pohonem a mají zaměstnance k jejich obsluze.

Při kontrolách bylo zjištěno 243 neshod s platnými předpisy.

U všech kontrolovaných subjektů bylo vydáno opatření k odstranění zjištěných závad a bylo vyžadováno podání písemné zprávy o přijatých opatřeních kontrolovaného subjektu a o způsobu odstranění závad.

Lze konstatovat, že kontroly splnily svůj účel, neboť značná část zaměstnavatelů je mylně informována o způsobu při zajišťování odborné a zdravotní způsobilosti obsluh manipulačních vozíků s vlastním pohonem, rovněž tak bylo zjišťováno, že náplň školení obsluh, které zajišťováno dodavatelskou formou, není dostatečná, zvláště pak v předávání informací a pokynů, které předepisuje výrobce zařízení.

Úkol 09.1.07 Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG, CNG)

Předmět a cíl úkolu.

Kontroly byly provedeny s cílem na dodržování předpisů k zajištění BOZP a technických zařízení při provozu a údržbě plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné

uhlovodíkové plyny (LPG, CNG). Cílem kontrol bylo ověření systému vyhledávání rizik u provozovatelů těchto zařízení, seznamování zaměstnanců s těmito riziky, plnění opatření k minimalizaci rizik, provádění kontrol a revizí vč. odstraňování zjištěných nedostatků. Dále byly předmětem kontrol potřebné kvalifikace obsluh zařízení a pracovní postupy při obsluze zařízení. Při kontrolách byl dále posuzován stav ochrany zařízení proti mechanickému poškození, ochrana proti korozi, ochrana proti účinkům atmosférické elektřiny, vybavení zařízení předepsanými bezpečnostními armaturami, umístění vstupů do podzemních prostorů a větrání skladovacích prostorů.

Oblastní inspektorát měl provést kontrolu minimálně u 20 namátkově vybraných podnikajících subjektů, z toho cca u 15 stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny a cca u 5 plnění nebo skladů lahví k dopravě plynů.

Kontroly byly zaměřeny na obecnou a technickou prevenci a na kontrolu na pracovišti zejména na:

- vyhodnocení rizik a přijetí opatření k jejich minimalizaci,
- školení pracovníků, kvalifikace a zdravotní způsobilost osob obsluhy a údržby, ustanovení osoby odpovědné za provoz
- kontrola průvodní, provozní, požární a havarijní dokumentace,
- provádění kontrol, preventivní údržby a revizí a odstranění zjištěných nedostatků,
- vybavení tlakových a plynových zařízení zabezpečovacími zařízeními, umístění uzávěrů plynu, přívod vzduchu pro odvětrání,
- řešení odstavení tlakových a plynových zařízení z provozu v případě havárie (při krizových provozních situacích) a značení únikových cest.

Vyhodnocení kontrolami zjištěných skutečností.

V rámci plnění úkolu č. 09.1.07 bylo Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích provedeno celkem 30 kontrol.

Z tohoto počtu bylo provedeno:

- kontrol u čerpacích stanic LPG	26
- kontrol u čerpacích stanic CNG	2
- kontrol v plnárnách PB	9
- kontrol ve skladech lahví k dopravě plynů	4

Pozn.: Počet provedených kontrol u jednotlivých subjektů nesouhlasí s celkovým počtem kontrolovaných zařízení z důvodu, že některé kontrolované subjekty provozují současně více typů zařízení.

Při kontrolách bylo zjištěno celkem 113 nedodržení povinností zaměstnavatelů vyplývajících z právních předpisů, což představuje v průměru 3,76 nedodržení na jednu kontrolu a kontrolovaný subjekt.

Nejčastěji zjištěné nedostatky.

Při kontrolách bylo nejčastěji zjištěno nedodržení právních předpisů v oblasti:

- stavu pracovišť nespĺňují požadavky dle přílohy nařízení vlády č. 101/2005 Sb.
- neúplnosti zpracovaných místních provozních předpisů pro provozovaná zařízení
- zajištění kontrol a revizí zařízení
- zpracování písemné dokumentace o ochraně před výbuchem podle nařízení vlády č. 406/2004 Sb.
- označení míst s nebezpečím výbuchu značkami EX

- instalace ostatních bezpečnostních značek
- provádění prověrek BOZP na pracovištích
- přidělování OOPP dle vypracovaných seznamů
- ochrany plynových rozvodů proti korozi
- vedení provozní dokumentace

Návrh na opatření

Vzhledem k rozsahu povinností, které mají provozovatelé čerpacích stanic a plnění LPG na úseku BOZP plnit, musí provozovatelé věnovat této oblasti poměrně velkou pozornost.

U převážné většiny kontrolovaných subjektů byly základní požadavky na úseku BOZP dodrženy, což dokládá také skutečnost, že nebyly zjištěny nedostatky, které bezprostředně ohrožovaly bezpečnost a zdraví osob na pracovištích a které by vyžadovaly vyřazení zařízení z provozu.

V současné době se však provozovatelé čerpacích stanic a plnění LPG potýkají s ekonomickými problémy, protože prodej LPG pro motorová vozidla klesá a provozovatelé musí řešit tyto problémy například omezením provozu.

Vzhledem k těmto ekonomickým problémům lze také očekávat snížení úrovně péče o BOZP, především u podnikajících fyzických osob. Proto by bylo vhodné se problematikou bezpečnosti provozu kontrolovaných zařízení i nadále zabývat a ověřit stav zajištění úrovně BOZP i v následujících letech.

Závěr

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že cíle úkolu byly v roce 2009 splněny a jednotlivé kontroly přispěly k odstranění zjištěných závadných stavů u jednotlivých subjektů a zvýšení povědomí provozovatelů zařízení v této oblasti.

Úkol 09.1.19 Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

Kontrolní činnost.

V roce 2009 byla provedena společná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb. dle ročního plánu kontrol zaslaných ČIŽP. Kontroly byly uskutečněny u všech 12 naplánovaných subjektů, kromě skladů výbušnin, které nespádají do kompetence kontrol podle zákona č. 251/2005 Sb. U společností zabývajících se sklářskou výrobou nebyla provedena kontrola v plném rozsahu. V naplánovaném termínu bylo při kontrole zjištěno, že subjekty přerušily výrobu, snížily stavy chemických látek (výrobních zásob), zbytek zajistily ve skladech, dále s nimi nemanipulují.

Při kontrolách bylo postupováno dle kontrolního seznamu k tomuto úkolu. Vzhledem ke každoročně se opakujícímu úkolu a stejnému zaměření kontroly se rozsah zjištěných závad snížil. Zjištěné nedostatky jsou většinou pouze provozní nedostatky.

V kontrolovaných subjektech nevznikly v roce 2009 smrtelné a „těžké“ pracovní úrazy.

Někteří provozovatelé zařízení v rámci zákona č. 59/2006 Sb. uvažují o úpravě provozů tak, aby obsah nebezpečných látek byl snížen pod zákonnou hranici a subjekt významně ušetřil především za zákonné pojištění vyžadované zákonem č. 59/2006 Sb.

Při všech integrovaných inspekcích byla dobrá spolupráce s Českou inspekcí životního prostředí i mezi dalšími státními orgány. Od poloviny letošního roku se sjednotila kontrola v celém kraji Vysočina. Celý kraj dozoruje již pouze ČÍŽP Havlíčkův Brod (v minulosti okres Žďár nad Sázavou a Třebíč dozorovala ČÍŽP Brno).

Posuzování bezpečnostní dokumentace v roce 2009

V roce 2009 inspektorát převážně pokračoval v posuzování aktualizovaných dokumentací u subjektů, kterým ubíhala „zákonná“ lhůta a byly nuceny provést revizi bezpečnostní dokumentace.

Při posuzování dokumentací nejsou ze strany OIP zjišťovány závažné nedostatky. Subjekty měly v minulosti dokumentace schváleny, nyní je dle zákona aktualizují a opětovně předkládají k posouzení. V aktualizované dokumentaci jsou zachovány všechny podstatné náležitosti. Při aktualizaci dokumentace je negativním jevem nedůsledná aktualizace právních předpisů a odvolávka na již neplatné předpisy.

Celkový počet posuzovaných dokumentací:	5
Dosud nezařazených:	1
Bezpečnostní program:	1
Bezpečnostní zpráva:	3
Vnější havarijný plán:	0

Návrh opatření.

Společnými kontrolami našeho úřadu a ostatních státních orgánů podle zákona č. 59/2006 Sb. v dalším období preventivně působit na subjekty nakládající s nebezpečnými látkami. Těmito kontrolami zajišťovat průběžné snižování rizik při nakládání s nebezpečnými látkami a zvyšování kvality BOZP u jednotlivých subjektů.

Úkol 09.1.20 Program Bezpečný podnik

Zařazení programu „Bezpečný podnik“ do kontrolních akcí systému SÚIP vychází z Národní politiky BOZP, která v rámci osvětové činnosti stanoví mimo jiné požadavek na zavedení systému řízení BOZP u podnikajících subjektů, k jehož realizaci by měly napomoci programy a příručky s návodem k zavedení systému řízení BOZP. Takovýto přístup k řízení bezpečnosti práce umožňuje dosáhnout vyšší úroveň BOZP a kultury práce, vedoucí ke snížení pracovní úrazovosti a nemocnosti a tím i ke snížení nákladů s nimi souvisejících (pracovní úrazovost a nemocnost negativně ovlivňují výkonnost podnikajících subjektů, a tím i ekonomiky státu).

Cíl úkolu:

Program „Bezpečný podnik“ má za cíl především zvýšit úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí u podnikajících subjektů a vytvořit podmínky pro zavedení komplexního a efektivního systému řízení BOZP. V souladu s tím trvale zvyšovat úroveň kultury práce a pracovní pohody. Z hlediska prevence je cílem programu „Bezpečný podnik“ vytvoření podmínek pro předcházení vzniku mimořádných událostí (úrazů, havárií) a dosažení změny v přístupu managementu k řízení podnikajícího subjektu v tom smyslu, aby mimořádným událostem předcházel především preventivními opatřeními. Stávající verze programu svými systémovými požadavky také podporuje projekt Ministerstva zdravotnictví „Podnik podporující zdraví“ a umožňuje tak managementu firem v rámci programu „Bezpečný podnik“ prezentovat vyšší péči o zdraví svých zaměstnanců, než jim stanovují předpisy.

Přehled držitelů osvědčení Bezpečný podnik v Jihočeském kraji a Vysočině:

DD Lukavec
Hochtief CZ a.s. Praha (sídlo odpovědné osoby Sezimovo Ústí)
JE Dukovany
JE Temelín
Kostecké uzeniny a.s. Kostelec
Mann + Humel CZ s.r.o., Nová Ves
Bosch Diesel s.r.o. Jihlava
ČZ a.s., Strakonice
ČZ Řetězy s.r.o. Strakonice
ČZ Strojírna s.r.o., Strakonice
VaK a.s., České Budějovice

Na základě nově podané žádosti držitele osvědčení v rámci tříletého intervalu byla v roce 2009 provedena prověrka systému řízení bezpečnosti práce ve firmě Kostecké uzeniny a.s., Kostelec. Po kladném výsledku provedených prověrek bylo žadateli předáno nové osvědčení na podzim 2009.

Následné kontroly systému řízení Bezpečný podnik byly provedeny :

DD Lukavec
Hochtief CZ a.s. Praha
JE Dukovany
JE Temelín
Mann+Humel CZ s.r.o., Nová Ves
ČZ a.s., Strakonice
ČZ Řetězy s.r.o. Strakonice
ČZ Strojírna s.r.o., Strakonice
V a K a.s., České Budějovice

Při následných kontrolách nebyly zjištěny závažné nedostatky ani neshody s požadavky programu Bezpečný podnik.

V roce 2010 je předpoklad, že v rámci tříletého intervalu zažádá o obhajobu DD Lukavec a V a K a.s. České Budějovice.

3.2 Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného ročního programu kontrolních akcí v oblasti pracovních vztahů a podmínek (PVP)

V oblasti kontroly dodržování povinností plynoucích z pracovněprávních předpisů byly pro rok 2009 stanoveny tři samostatné úkoly, které byly plněny pouze inspektory PVP, jedná se o dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu, u zaměstnavatelů podnikajících v ubytovacích a stravovacích službách a u zaměstnavatelů, kteří provozují zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péči s nepřetržitým provozem. Dále byly provedené kontroly zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce a kontroly pracovních režimů řidičů s odhledem na dobu přestávek mezi směnami a v týdnu, tyto kontroly byly prováděné ve spolupráci s inspektory BOZP. V neposlední řadě byly prováděné kontroly zaměstnavatelů a to jak v oblasti pracovních vztahů a podmínek, tak i v oblasti bezpečnosti práce, které byly iniciovány podněty zaměstnanců.

Úkol 09.1.06 Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Cíl úkolu:

Cílem úkolu je dosáhnout důslednou kontrolní činností co nejrychlejší nápravy u zaměstnavatele v oblastech, do kterých je podnět směřován. Současně tak dosáhnout dalšího poklesu podaných podnětů.

Úkol byl plněn především na základě předem nahlášených případů nedodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podavatelů podnětů. V roce 2009 došlo oproti roku 2008 k nárůstu o více jak 100 případů přijatých podnětů. Celkem bylo přijato 471 podnětů. Z oblasti pracovní vztahy a podmínky bylo celkem 400 podnětů, z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bylo 16 podnětů. Podnětů, které zahrnovaly obě uvedené oblasti, bylo celkem 16. Nezařazeno bylo celkem 39 podnětů (patří sem i podání podaná ÚP na chráněné dílny aj.).

Více než 2/3 z šetřených podnětů bylo u malých a středních zaměstnavatelů, u nichž se projevuje neznalost platných pracovněprávních předpisů a podceňování jejich dodržování.

Ze všech přijatých a šetřených podnětů se z hlediska šetřené problematiky nejvíce podnětů týkalo oblasti odměňování. V této oblasti docházelo nejčastěji k nedodržení minimální výše zaručené mzdy.

Další velkou skupinou byly podněty související se vznikem, průběhem a ukončením pracovního poměru, tj. neuzavírání písemných pracovních smluv, zaměstnanci nebyli písemně seznámeni se svými právy a povinnostmi, neuzavírání písemných dohod o skončení pracovního poměru, nevydávání potvrzení o zaměstnání při skončení pracovního poměru.

Celkem kontrolou u zaměstnavatele bylo šetřeno 285 podnětů a z toho bylo 119 případů oprávněných, to znamená, že zaměstnavatel porušoval pracovněprávní předpisy ve všech zaměstnancem uváděných případech. Dále 75 případů bylo částečně oprávněných, to znamená, že zaměstnavatel porušoval pracovněprávní předpisy jen v některých zaměstnancem uváděných případech. Dále z uvedeného počtu bylo 57 případů neoprávněných a 34 neprokázaných. Průměrná doba šetření jednoho případu se pohybuje v sedm až patnáct dnů. Ve výjimečných případech, kdy je podnět rozsáhlý a je při šetření potřeba poskytnutí informací od velkého souboru zaměstnanců se může doba šetření protáhnout až na několik měsíců. V neposlední řadě je pro posuzování doby trvání šetření nutné i posoudit míru ochoty spolupráce kontrolované osoby. Z výše uvedených čísel vyplývá, že narůstá počet nahlášených případů, ale rovněž že narůstá i počet oprávněných a nebo částečně oprávněných podnětů. Tento stav podle hodnocení prováděných šetření podnětů je mimo jiné dán i tím, že

zaměstnavatelé se potýkají se snižováním výroby, ekonomickým útlumem, nedostatkem peněz. Snižování výroby vede zároveň i ke snižování počtů zaměstnanců. V těchto případech, kdy zaměstnanci u zaměstnavatele končí, není jim v mnoha případech vypláceno odstupné, nejsou jim vyplácené mzdy za poslední odpracované měsíce, cestovní náhrady apod. Prohřešky v oblasti vyplácení jakýchkoliv finančních nároků zaměstnanců vůči zaměstnavateli se v podnětech objevuje v 72 % zaslaných případů.

Dále na základě vyhodnocení zaslaných podnětů bylo zjištěno, že dalším častým nedostatkem při dodržování pracovněprávních vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem je navazování, provádění změn a ukončování pracovních poměrů.

Při navazování pracovních poměrů byly zjišťovány především nedostatky při nedodržování termínu sepsání pracovní smlouvy, sjednáváním jakési různě dlouhé zkušební doby před sepsáním vlastního pracovního poměru s další již zákonnou zkušební dobou, neposkytování informací o obsahu pracovní smlouvy. Dále při navazování pracovního poměru byly sjednávány k pracovním smlouvám konkurenční doložky, které neobsahovaly závazky zaměstnavatele, byly jednostranné a ve většině případů měly především vyvolat obavy zaměstnanců z případných dalších postihů ze strany zaměstnavatele při ukončování pracovního poměru.

Častým obsahem podnětů a jiných dotazů byly i dotazy o způsobu provádění změn pracovní smlouvy během pracovního poměru. Nejčastěji řešenými případy byly změny z důvodu spojování některých pracovních pozic a tím změny pracovního zařazení, změn místa výkonu práce a nebo pracovních podmínek při návratu žen z rodičovské dovolené a jejich zařazování na pracovní pozice, které mají sjednané v pracovní smlouvě.

Jedním z nejčastěji řešených problémů podle obsahu přijatých podnětů byl způsob řešení ukončování pracovních poměrů. Tento problém se v přijatých podnětech objevoval více jak v 50% případů. Při ukončování pracovních poměrů zaměstnavatelé nevydávali zákonem stanovené doklady, jako je potvrzení o zaměstnání, doklad o dosaženém výdělků apod. Dále bylo na základě rozboru přijatých podnětů zjištěno, že zaměstnavatelé neukončovali pracovní poměry písemnou formou. V neposlední řadě byly zaznamenány případy okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele z důvodu hrubého porušení pracovních povinností a ze strany zaměstnance z důvodu nevyplacení mzdy po době splatnosti. Oba tyto způsoby ukončování pracovního poměru nebylo možné ze strany inspektorátu práce rozhodovat a zaměstnanci byli odkázáni na soud.

Další častým obsahem podnětů v oblasti pracovních smluv bylo sjednávání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Při kontrolách bylo zjišťováno, že zaměstnavatelé upřednostňují plnění některých svých pracovních úkolů pomocí sjednávání dohod o provedení práce a nebo dohod o pracovní činnosti. Při kontrolách těchto podnětů bylo zjištěno, že dohody jsou sjednávány nad hodinové limity a na práce, které zaměstnanec vykonává zpravidla při plnění svého hlavního pracovního poměru. Jako problematické bylo hodnoceno při kontrole sjednávání odměn z dohod a to především při uzavírání dohod o provedení práce. Tyto dohody nemusí být sjednány písemně a v případě sporu mezi zaměstnancem, jako „slabšího“ účastníka pracovního vztahu bylo pouze ze strany inspektorátu práce konstatováno, že dojednaná výše odměny nebyla písemně doložená a inspektorát práce z důkazní nouze nemůže potvrdit, či nepotvrdit sjednanou výši odměny.

Jak již bylo výše uvedeno 72 % případů zaslaných podnětů se dotýkalo nevyplacených mezd, odměn, cestovních náhrad, odstupného, prémieí apod. Zákoník práce sice stanoví dva základní

instituty ochrany zaměstnanců před nepřiměřeně nízkým oceněním jejich práce a to minimální mzdu a nejnižší úroveň zaručené mzdy, avšak v praxi jsou obě tyto úrovně mzdy často zaměstnavateli nedodržovány. Především u zaměstnavatelů provozujících autodopravu se prolínají všechny tyto nešvary. Při kontrolách je konstatováno, že řidiči často nejsou zařazováni do odpovídající skupiny prací, nemají proplácenu přesčasovou práci, nemají propláceny cestovní náhrady. Jejich odměna je tvořena především částkou za tzv. „ujeté kilometry“ bez ohledu na to jak dlouhou dobu na pracovní cestě stráví a bez ohledu na pracovní dobu.

Dalším, téměř v každém podnětu se opakujícím problémem bylo zjišťováno vedení evidence odpracované doby. Při kontrolách jsou s naprostou pravidelností zjišťovány nedostatky ve vedení jakékoliv písemné evidence vůbec. V případech kdy evidence vedená je, jsou zjišťovány případy, kdy zaměstnavatel nevede odpracovanou dobu (hodiny), vede pouze přítomnost zaměstnance v práci. Nevede práce přesčas, noční práci, práci ve ztíženém prostředí apod. Tuto evidenci má za povinnost vést zaměstnavatel a je základem pro jakékoliv vyplácení mezd, odměn a příplatků. Zaměstnavatel však má povinnost tuto evidenci vést pouze po dobu zpracování podkladů pro výplatu mezd a kontrola inspektorátů práce v případě její absence je velice problematická.

Přijatá opatření:

Jedná se o úkol, který sice pokračuje i v roce 2010, avšak s ohledem na různorodost jednotlivých podnětů nelze jednoznačně stanovit, ty obory činnosti, kde by měla být přednostně provedena následná kontrola. Následné kontroly budou prováděné u těch zaměstnavatelů, u kterých se podněty na nedodržování pracovněprávních předpisů opakují a u těch kde se podněty týkají většího počtu zaměstnanců.

Úkol 09.1.09 Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu

Cíl úkolu:

Kontrolní činností důrazně působit na zaměstnavatele, aby odstranili zjištěné nedostatky a dále pracovněprávní předpisy dodržovali.

Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu měly za cíl především kontrolu dodržování mzdových podmínek, pracovních smluv a kontrolu rozvržení pracovní doby, doby odpočinku, práce přesčas, noční práce a práce v sobotu a o svátcích.

Během roku 2009 bylo při plnění úkolu provedeno 308 kontrol. Kontroly byly zaměřeny především na zaměstnavatele s menším počtem zaměstnanců. V rámci plnění úkolu byly provedeny, mimo Jihočeský kraj a Vysočinu kontroly provozoven obchodního řetězce KAUFAND. Tyto kontroly byly prováděny v Plzeňském a Královéhradeckém kraji.

Častými problémy zjišťovanými při kontrolách obchodů a obchodních řetězců byly nedostatky při stanovení zaručené mzdy, přestávek po sedmi po sobě jdoucích dnech a řešení škod při správě cizího majetku.

Výsledky kontrol ukazují, že především zaměstnavatelé provozující drobnější provozovny nerespektují zařazování zaměstnanců podle náročnosti vykonávaných prací do jednotlivých kategorie prací. Tento problém se vyskytoval ve 38 % provedených kontrol.

Další nedostatky byly zjišťované při proplácení svátků, které připadly na pravidelný pracovní den zaměstnance. V těchto případech zaměstnavatelé obvykle nepropláceli příplatky za svátek a vyplácenou mzdu nevypláceli průměrem.

Jednou další významnou skupinou nedostatků zjišťovanou při kontrolách bylo řešení škod způsobených zaměstnanci zaměstnavateli. V pracovních smlouvách byla nalézána ustanovení, ve kterých se zaměstnanec zavazuje, že bude odpovídat za případný schodek, který vznikne při nakládání s penězi a nebo při inventuře zboží a že vyčíslená škoda bude sražena zaměstnanci ze mzdy. Při kontrole dalšího postupu vyřizování škod bylo zjištěno, že tyto škody nejsou zpravidla projednány se zaměstnancem a není v případě kolektivní zodpovědnosti za správu skladu vyčíslena jejich osobní odpovědnost za výši schodku. Vyčíslení schodku obvykle nastalo až při běžné inventuře po skončení pracovního poměru. V neposlední řadě bylo zjišťováno, že dohody o hmotné odpovědnosti byly sjednávány se zaměstnanci, kteří byli ještě ve zkušební době.

Přijatá opatření:

Pro rok 2010 byl sestaven plán kontrol zaměstnavatelů u kterých byly v předcházejícím roce jednak zjištěné nejzávažnější nedostatky a nebo u kterých kontrola ještě provedená nebyla. Kontroly budou směřovány především do oblasti výplaty mezd, kontroly dodržování vedení evidence odpracované pracovní doby, přesčasů, přestávek na jídlo a oddech apod. V neposlední řadě bude při kontrolách rovněž sledován způsob uzavírání pracovních smluv a řešení způsobu projednávání škod a jejich případné srážení z e mzdy.

Úkol 09.1.10 Dodržování pracovněprávních předpisů, včetně bezpečnosti práce, při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce

Cíl úkolu:

Cílem úkolu je prosazovat dodržování pracovněprávních předpisů agenturami práce, a to zejména pokud jde o rovné zacházení, aby zaměstnanci agentur práce měli zajištěny stejné podmínky jako mají zaměstnanci uživatelé ve stejných pozicích. Současně je nutné kontrolní činností prosazovat dodržování předpisů vztahujících se k bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců, zejména pak v oblasti školení zaměstnanců, zajištění dostatečných a přiměřených informací o BOZP, zdravotní způsobilosti, poskytování osobních zdravotních pracovních prostředků na základě vyhodnocení rizik práce

Celkem bylo v průběhu roku 2009 u zaměstnavatelů majících povolení k agenturnímu zaměstnávání nebo u uživatelů agenturních zaměstnanců provedeno 17 kontrol. Z tohoto počtu byly celkem 3 kontroly provedeny na základě podnětu, popř. na základě vlastních poznatků inspektora z konzultační činnosti.

Při provedených kontrolách byly sice ve dvou případech zjištěny rozdílné mzdy mezi kmenovými zaměstnanci a zaměstnávanými agenturními zaměstnanci, avšak tento rozdíl nebyl zjištěn ve stanovené zaručené mzdě. Rozdíl byl zjištěn při hodnocení zaměstnanců s ohledem na kvalitu a množství odvedené práce. Agentury práce působící v Jihočeském kraji a kraji Vysočina vyvíjí malou pracovní aktivitu, zaměstnávají od jednoho do třiceti zaměstnanců. Při kontrolách bylo zjištěno, že z celkového počtu deseti kontrolovaných agenturních zaměstnavatelů skutečně tuto činnost zajišťuje pouze šest, ostatní sice mají platná povolení, avšak činnost neprovozují.

Při provádění kontrol fungujících agenturních zaměstnavatelů byly téměř ve všech případech zjištěny nedostatky při poskytování informací o pracovních a mzdových podmínkách. Zaměstnavatelské agentury nemají přehled o odpracované době, provádění přesčasové práce a přestávkách mezi směny a v týdnu u svých zaměstnanců. Tuto evidenci vedou obvykle uživatelé agenturních služeb, kteří přidělují zaměstnancům práce bez ohledu na dodržování zákonných limitů.

Součástí kontroly agenturních zaměstnavatelů byla i kontrola uživatelů agenturních služeb. Dále při kontrolách agenturního zaměstnávání bylo zjištěno, že zaměstnancům agentur nejsou přidělovány osobními ochrannými pracovními prostředky, tak jako kmenovým zaměstnancům. Seznam možných nebezpečí, která se mohou vyskytovat na pracovišti mají sice zaměstnavatelé vypracované pro kmenové zaměstnance, ale agenturní zaměstnanci s nimi nejsou obvykle seznamováni.

Přijatá opatření:

S ohledem na výsledek kontrol provedených v roce 2009 bude kontrola agenturního zaměstnávání směřována především do oblasti smluvního zajištění pracovních a mzdových podmínek agenturních a kmenových zaměstnanců.

Úkol 09.1.50 BOZP u uživatelů agenturních zaměstnanců:

Tento úkol byl zařazen v průběhu roku 2009 a souvisí s úkolem 09.1.10 - Dodržování pracovněprávních předpisů, včetně bezpečnosti práce při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce.

V rámci úkolu bylo provedeno celkem 7 kontrol u uživatelů, u kterých byli zaměstnávání agenturní zaměstnanci.

Úkol 09.1.11 Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby

Cíl úkolu:

Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů poskytujících ubytování a stravovací služby.

Kontrolách dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby byly tak jako v případě zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu zaměřeny především na kontrolu dodržování mzdových podmínek, pracovních smluv a kontrolu rozvržení pracovní doby, doby odpočinku, práce přesčas, noční práce a práce v sobotu a o svátcích. Během roku 2009 bylo při plnění tohoto úkolu provedeno celkem 286 kontrol.

Absolutně největší počet porušení byl u zaměstnavatelů v pohostinství zjištěn v oblasti písemného informování zaměstnanců o údajích vyplývajících z pracovního poměru (§ 37 odst. 1 zákoníku práce, ve znění pozdějších právních předpisů), s tím souvisí i nedostatky v pracovních smlouvách a neuzavírání dodatků s aktuálními změnami, k nimž došlo během trvání pracovního poměru v pracovní smlouvě (§ 40 zákoníku práce, ve znění pozdějších právních předpisů). Zde se jedná o podcenění, či neznalost zaměstnavatelů o nutnosti informovat zaměstnance o všech právech a povinnostech písemnou formou, což v důsledku může vést k nejasnostem a nedorozuměním mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.

Dále bylo velice často zjišťované porušení tarifů minimálních a nebo zaručených mezd. Zaměstnanci jsou obvykle zařazováni do první skupiny prací se mzdou 8000,- Kč a to bez ohledu jakou práci vykonávají. Především u pracovní pozice kuchař není zaměstnavatelem posuzováno, jaké práce zaměstnanec skutečně vykonává. Zaměstnavatelé nerozlišují rozdíly mezi přípravnými pracemi při výrobě jídel a výrobou běžných druhů jídel a nebo výrobou technologicky náročných jídel. Tento nedostatek byl zjištěn v 62% případech provedených kontrol.

Dalším četným zjištěním a to v 48 % z provedených kontrol restauračních zařízení bylo zjištěno, že zaměstnavatelé nevyplácejí příplatky za práci v sobotu a neděli a noční práci. Zaměstnavatelé neprovádí v dostatečném předstihu alespoň 14 dnů předem rozpis směn a nevedou evidence odpracované pracovní doby a z toho důvodu nelze při kontrolách dokázat zda vůbec a nebo v jakém množství zaměstnanci vykonávali přesčasovou práci, noční práci apod. dále pochybení zjištěná v rozvržení pracovní doby zaměstnanců.

Přijatá opatření:

Pro rok 2010 byl sestaven plán kontrol zaměstnavatelů u kterých byly v předcházejícím roce zjištěné nejzávažnější nedostatky a nebo u kterých kontrola ještě provedená nebyla. Kontroly budou směřovány především do oblasti výplaty mezd, kontroly dodržování vedení evidence odpracované pracovní doby, přesčasů, přestávek na jídlo a oddech a dále do oblasti zařazování zaměstnanců do jednotlivých skupin prací.

Úkol 09.1.12 Provádění kontrol v nepřetržitých provozech zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péče.

Kontroly provádění v nepřetržitých provozech zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péče byly v souladu se zadáním úkolu zaměřeny na problematiku rozvržení pracovní doby, přestávek v práci, dobu nepřetržitého odpočinku mezi směnami, dobu nepřetržitého odpočinku během sedmi po sobě jdoucích kalendářních dnů, přesčasovou práci, další dohodnutou práci přesčas ve zdravotnictví, noční práci, pracovní pohotovost, délky směn, souběh pracovních smluv a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr s totožným druhem práce u jednotlivých zaměstnanců.

Při provedených kontrolách bylo nejčastěji zjištěno porušení § 37 zákoníku práce, tj. porušení povinností zaměstnavatele písemně informovat zaměstnance nejpozději do 1 měsíce od vzniku pracovního poměru o právech a povinnostech vyplývajících pro něj z pracovního poměru. V souvislosti s informační povinností bylo zjištěno jedno porušení ustanovení § 113, odst. 4, zákoníku práce, kdy vydaný mzdový výměr neobsahoval požadované údaje.

V oblasti odměňování zaměstnanců bylo zjištěno porušení ustanovení § 146 zákoníku práce, kdy se zaměstnanci nebyly uzavřeny písemné dohody o prováděných srážkách za obědy a o prováděných srážkách za účelem úhrady členských příspěvků odborové organizace. V jednom případě bylo zjištěno, že zaměstnavatel neposkytl k dosažené mzdě příplatek za noční práci dle § 116 zákoníku práce. V oblasti další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví bylo dvakrát zjištěno porušení ustanovení § 93a zákoníku práce, kdy o uplatnění další dohodnuté práce přesčas písemně nevyrozuměl příslušný orgán inspekce práce.

V oblasti pracovní doby bylo zjištěno porušení ustanovení § 92, odst. 3, zákoníku práce, kdy zaměstnavatel nerozvrhl pracovní dobu zaměstnanců tak, aby nepřetržitý odpočinek v týdnu během každých 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů činil alespoň 24 hodin. Toto porušení bylo zjištěno u pěti zaměstnanců. Nejzávažnějším problémem v dané problematice je shodný předmět činnosti v pracovní smlouvě a dohodě o provedení činnosti se stejným druhem práce. Jedná se zejména o profesi lékař. Není výjimkou, že lékař vykonává u stejného zaměstnavatele hlavní pracovní poměr s druhem práce lékař a k tomu má uzavřené dvě dohody o pracovní činnosti za účelem výkonu práce lékař. To je sice v rozporu s § 13, odst.4 zákoníku práce, ale zákon č.251/2005 Sb., neumožňuje uložit sankci za takové porušení. V takových případech nelze ani sankcionovat nedodržení přestávek mezi směnami a ani týdenní odpočinky, jelikož každý pracovní poměr se posuzuje zvlášť. –

Přijatá opatření:

V roce 2010 budou provedeny opakované kontroly u zaměstnavatelů provádějících pracovní činnost v nepřetržitých provozech zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péče. Tyto kontroly budou zaměřené především na pracovní smlouvy a na dohody o pracích prováděných mimo pracovní smlouvy. Dále budou zaměřeny na dodržování přestávek mezi směnami a v týdnu.

Výsledky kontroly pracovních režimů řidičů s ohledem na dobu přestávek mezi směnami a v týdnu jsou zahrnuty do hodnocení úkolu 09.1.04.

Závěr:

Obecně lze konstatovat, že všechny kontroly zaměřené na sledování dodržování pracovněprávních předpisů měly za cíl zmenšit ekonomické, pracovní, morální a další dopady na zaměstnance v případě nedodržování pracovněprávních předpisů zaměstnavateli. Kontroly měly především za úkol vymezit skutkovou podstatu pracovněprávních problémů týkajících se jednotlivých oborů činností a podniků, porovnat ji s danou zákonnou normou a stanovit míru odpovědnosti zaměstnavatele za daný stav. S ohledem na to, že v roce 2009 bylo při kontrole dodržování pracovněprávních předpisů provedeno celkem 956 kontrol a bylo uděleno 3875000,- Kč pokut, lze konstatovat, že cíle jednotlivých úkolů roku 2009 byly splněny. To však neznamená, že kontrolní činností se podařilo odstranit všechny přetrvávající nešvary. V roce 2010 je nutné se především zaměřit na ty problémy, které se neustále po několik let opakují a na ty zaměstnavatele, kteří opakovaně neplní své zákonem stanovené povinnosti.

4. Ostatní kontrolní činnost

4.1 Projektové dokumentace

V průběhu roku 2009 se OIP vyjadřoval ke 289 projektovým dokumentacím (PD). V roce 2008 byla na všechny stavební úřady předána informace, která se týkala určení PD, ke kterým se inspektorát vyjadřuje. Některé stavební úřady však i nadále v roce 2009 požadovaly na zadavatelích staveb a projektantech naše vyjádření i na stavby, které jsou z našeho hlediska bez zvýšeného rizika (drobné stavby, bytové domy, apod.). Dále bylo v roce 2009 zjišťováno, že stavební úřady nepožadují, aby součástí PD pro vydání stavebního povolení byl zpracovaný plán BOZP při práci na staveništi, ačkoliv to vyhláška č. 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb vyžaduje.

V průběhu roku došlo k velkému nárůstu žádostí o vyjádření k PD týkajících se výstavby bioplynových stanic. Bioplynové stanice (BPS) u nás zažívají velký rozmach a ve srovnání s předchozími obdobími jich již nyní ročně vznikají desítky. Záměr postavit BPS řeší v současné době další investoři, a to nejen v zemědělství. Nemálo BPS již prochází fází projektování a schvalování tohoto záměru, jiní investoři teprve vyčkávají, sbírají informace a uvažují o budoucí realizaci. V ČR neexistuje žádný předpis (právní, ČSN, TPG apod.), který by komplexně řešil problematiku BPS. Existují předpisy, které lze aplikovat vždy pouze na jednotlivé části BPS, v některých případech pouze přeneseně a někdy velmi problematičtě, což pak způsobuje problémy v předkládaných projektových dokumentacích.

Nejčastější zjišťované nedostatky:

- v PD pro bioplynové stanice nejsou aplikovány potřebné předpisy a normy
- projektové dokumentace bioplynových stanic mají značně odlišnou úroveň a obsah
- projektové dokumentace nejsou zpracovány v rozsahu podle vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb
- projektové dokumentace neobsahují plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (u PD pro vybrané stavby, kterých se týká zpracování plánu)
- zadavatelé vybraných staveb neurčují v době jejich přípravy – zpracování PD koordinátora
- v projektových dokumentacích nejsou pro elektrická zařízení stanoveny vnější vlivy podle ČSN 33 2000-3
- před zahájením stavebních prací není zpracován plán BOZP
- zadavatelé staveb neplní požadavek zák. č. 309/2006 Sb. v otázce povinnosti zaslání oznámení o zahájení prací na OIP i když na tuto povinnost byli ve vyjádřeních k PD upozorněni
- v PD se vyskytují rozpory v jednotlivých částech (stavební část, technologie, jednotlivé profese) – není koordinace mezi jednotlivými zpracovateli PD
- v některých případech jsou v PD potřebné části zpracovány s tím, že další konkrétní řešení bude v prováděcí dokumentaci stavby, ta se však již nevypracuje
- při projektování jsou stále používány neplatné předpisy a normy

4.2 Kolaudace staveb

V roce 2009 se inspektoři OIP zúčastnili 451 řízení pro povolení užívání staveb. Ve většině případů nebyly při řízeních zjištěny závady, které by bránily uvedení stavby do užívání.

V případech zjištěných rozporů s právními předpisy byly stanoveny lhůty pro odstranění závad. V některých případech však pro zjištěné nedostatky musela být řízení přerušena a odložena na pozdější termín tak, aby organizace měly dostatečný prostor k odstranění zjištěných závad a nedostatků.

Novým problémem, se kterým se inspektoři při řízeních setkali, byla skutečnost, že dodavatelé technologických celků zabudovaných do staveb tyto celky prohlašují za výrobky a vydávají prohlášení o shodě podle zákona č. 22/1997 Sb. Především se v roce 2009 jednalo o bioplynové stanice, u kterých je situace zda je možné takto postupovat stále nedořešená. Dodavatelé, kteří zvolí takovýto postup pak neprovádějí u vyhrazených technických zařízení výchozí revize a při řízeních pro povolení užívání vznikají problémy, zda je možné takový postup akceptovat či nikoliv.

V některých případech a to na žádost stavebníka byly prováděny tzv. předkolaudace, které měly konzultační formu a do značné míry napomohly k odstranění takových závad, které by bránily při běžné kolaudaci uvedení stavby do trvalého provozu.

Nejčastější zjišťované nedostatky:

- u staveb bioplynových stanic je na instalovanou technologii vydáváno prohlášení o shodě podle zákona č. 22/1997 Sb. jako na sestavu strojních zařízení
- u staveb bioplynových stanic nejsou u vyhrazených technických zařízení prováděny výchozí revize
- u staveb, kde je instalován aktivní hromosvod, u kterých je k jeho předání potřebné kladné stanovisko Technické inspekce ČR, jsou problémy s jeho vydáním z titulu chybějících

- norem pro tato zařízení (EN ČSN, ČSN)
- stavby jsou provedeny tak, že nejsou respektovány požadavky OIP uplatněné ve vyjádření k projektovým dokumentacím
 - během stavby došlo k zásadním změnám oproti OIP posuzované dokumentaci a provedení stavby nesplňuje požadavky BOZP a bezpečnosti technických zařízení
 - v době kolaudace není instalována technologie a stroje
 - v době kolaudace nejsou dokončeny venkovní plochy a komunikace
 - v některých případech není stavba dokončena jako celek a stavebník žádá o vydání povolení k jejímu užívání
 - nejsou instalovány zákazové, příkazové, výstražné a informační značky
 - nejsou vyznačeny manipulační a skladovací plochy v halových objektech
 - chybí nebo nejsou vhodně umístěny značky pro nouzové opuštění objektů, dveře nouzových východů jsou uzamčeny
 - provozní dokumentace k strojnímu zařízení není v českém jazyce
 - nejsou značeny hlavní vypínače el. energie a hlavní uzávěry plynu
 - rozdílné výšky komunikací a pracovišť neoznačeny resp. neinstalováno zábradlí

4.3 Oznámení o zahájení stavebních prací podle zák. č. 309/2006 Sb.

Situace v zasílání oznámení zadavateli staveb se výrazně zlepšila, což je výsledkem kontrol a i uplatňování sankcí, o kterých se zadavatelé dozvěděli. Vývoj v zasílání oznámení ukazuje následující přehled:

Počet oznámení:	2007	67	zaslaných oznámení
	2008	446	zaslaných oznámení
	2009	668	zaslaných oznámení

Jak je vidět, tak i přes hospodářskou krizi v roce 2009 došlo k nárůstu počtu zaslaných oznámení o téměř 50%. Z kontroly obdržených oznámení je zřejmé, že jsou oznamovány i stavby, které nesplňují stanovené kritérium pro ohlášení (rozsah stavby).

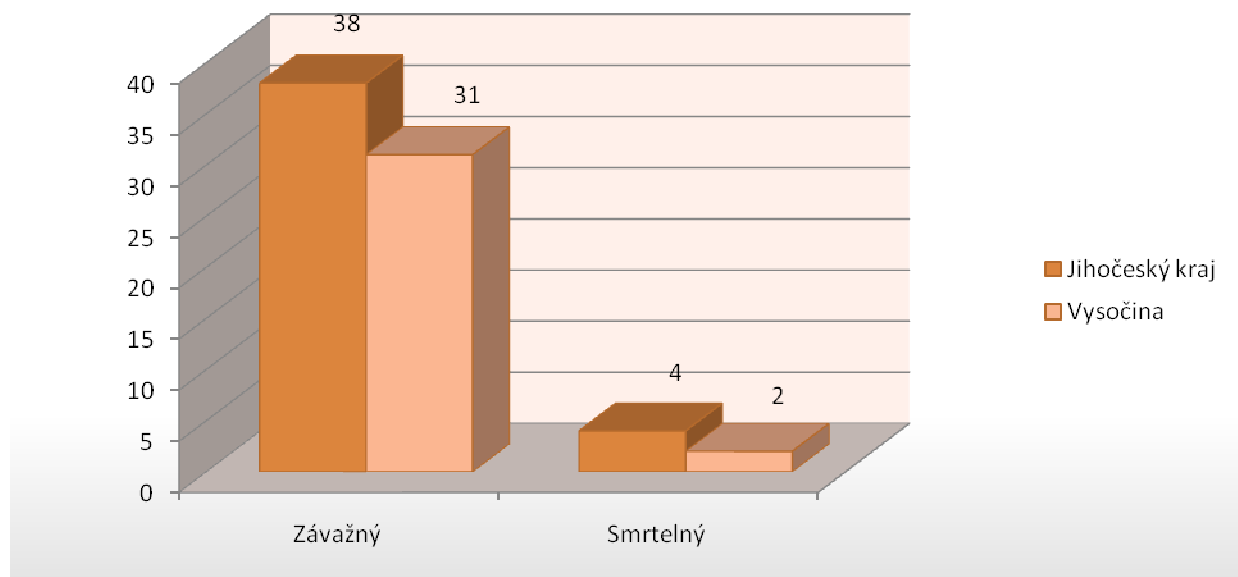
Výrazně nižší je úroveň vyplňování těchto oznámení. V roce 2009 ze 668 oznámení v 341 případech (51%) nebyl určen koordinátor pro přípravu. Dalším častým nedostatkem je chybějící podpis zadavatele stavby, nesrovnalosti v termínech (předání staveniště, data odeslání, dokončení stavby).

4.4 Kontrola příčin (vyšetřování) pracovních úrazů

Přehled počtu všech úrazů - rozděleno dle krajů a druhů úrazu:

Počet pracovních úrazů na území Jihočeského kraje a Vysočiny			
	Ostatní	Závažný	Smrtelný
Jihočeský kraj	3446	38	4
Vysočina	2 510	31	2
Celkem	5956	69	6
Celkový počet evidovaných pracovních úrazů			
Zahraníčí	58	2	0
Celkem	6 014	71	6

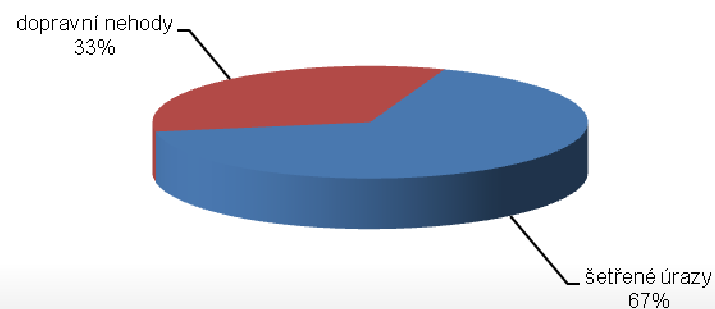
Závažné a smrtelné pracovní úrazy dle krajů v působnosti OIP

Smrtné pracovní úrazy

Na OIP bylo v roce 2009 nahlášeno 6 smrtelných pracovních úrazů, z toho k šetření byly vybrány 4, tj. všechny úrazy, které neměly povahu dopravní nehody. Dopravní nehody se na celkovém objemu smrtelných pracovních úrazů v roce 2009 podílely 33 %.

Smrtné pracovní úrazy

Přehled zdrojů a příčin nahlášených smrtelných pracovních úrazů:

Kód příčiny úrazu	8	10	12	Σ	%
Zdroj úrazu					
Látky hořlavé a vznětlivé, explozivní plyny, oheň	2			2	33,3%
Motorové silniční dopravní prostředky	1		1	2	33,3%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše		1		1	16,7%
Zvířata	1			1	16,7%
Grand Total	4	1	1	6	
vyjádření v %	66,7%	16,7%	16,7%		100,0%

Závažné pracovní úrazy

Závažný pracovní úraz je definován dle NV 494/2001 jako úraz který si vyžádá hospitalizaci delší než pět kalendářních dní. Na OIP bylo v roce 2009 nahlášeno 71 závažných pracovních úrazů, z toho k šetření jich bylo vybráno 13. Dopravní nehody se na celkovém objemu závažných pracovních úrazů v roce 2009 podílely 16 %, dvě z nich se staly v zahraničí u organizace spadající svým sídlem do působnosti inspektorátu.

Legenda k tabulkám – příčiny úrazů

0. Nezjištěné příčiny
1. Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoli pracoviště)
2. Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění
3. Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné osobní ochranné pomůcky
4. Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště popř. komunikace (i když je pracoviště zdrojem úrazu)
5. Závady v osvětlení a viditelnosti, nepříznivé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (na komunikaci)
6. Nesprávná organizace práce
7. Neobeznámenost s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoretických znalostí, dovednosti, zručnosti, přizpůsobení apod.)
8. Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu prodlévání v ohroženém prostoru
9. Odstranění nebo nepoužívání předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření
10. Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených osobních ochranných pomůcek (přístrojů)
11. Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a jiná nesprávná či nebezpečná jednání druhých osob)
12. Nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti a okamžité psychofyzilogické stavy) a riziko práce
13. Ohrožení zvířaty a přírodními živly
14. Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko

Přehled zdrojů a příčin závažných pracovních úrazů:

Kód příčiny úrazu	0	1	2	6	8	10	11	12	13	14	Σ	%
Zdroj úrazu												
Břemena (materiál, předměty přemísťované)				1	3		1			7	12	16,9%
Dopravní prostředky železniční			1								1	1,4%
Dopravníky (transportéry)					1					1	2	2,8%
Látky hořlavé a vznětlivé, expozivní plyny, oheň					1						1	1,4%
Látky žíravé a leptavé (i pokud jsou současně horké)		1									1	1,4%
Materiál, předměty - působení ostrými hranami,										1	1	1,4%
Motorové dopravní prostředky vnitropodnikové					3					1	4	5,6%
Motorové silniční dopravní prostředky	1				2		8				11	15,5%
Nástroje ruční (řezné, sekací, krájecí, dlabací)										1	1	1,4%
Okružní, rámové a jiné pily na dřevo			1								1	1,4%
Ostatní materiál předměty, výrobky - pád materiálu				1						1	2	2,8%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše		1		1	1	3				1	7	9,9%
Pomocné ruční nářadí (náčiní) bicí, utahovací										1	1	1,4%
Schody, žebříky, výstupy - pády osob na nich					4			1		7	12	16,9%
Silnice, cesty apod. včetně dopr.								1			1	1,4%
Stroje na beztliskové obrábění kovů					1						1	1,4%
Vnitropodniková pracoviště		1						2			3	4,2%
Vrtačky na kov a stroje na řezání závitů					2						2	2,8%
Zvedací a dopravní zařízení - pomůcky					1						1	1,4%
Zvířata									2	1	3	4,2%
Zvláštní stroje na výrobu buničiny, lepenky a papíru		1									1	1,4%
Zvláštní stroje potravinářského průmyslu					1			1			2	2,8%
Grand Total	1	4	2	3	20	3	9	5	2	22	71	
Vyjádření v %	1,4%	5,6%	2,8%	4,2%	28,2%	4,2%	12,7%	7,0%	2,8%	31,0%		100,0%

4.5 Šetření stížností

V roce 2009 neobdržel OIP žádné podání, které by mělo charakter stížnosti.

5. PORADENSKÁ, VÝCHOVNÁ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

5.1 Poradenství a přednášková činnost

Ve vztahu k veřejnosti OIP působí především při lektorském zajištění seminářů a přednášek, kterých se zúčastňuje především podnikatelská veřejnost z různých oblastí činností. Přednášky byly zaměřeny na otázky zavádění nových předpisů s ohledem na požadavky EU, hodnocení rizik a program "Bezpečný podnik". Podrobnější informace jsou uvedeny v jiných částech zprávy.

Bezplatná poradenská a konzultační činnost je poskytována kdykoliv, podle požadavků tazatelů na pracovištích inspektorátu a dále pak 1x týdně na konzultačních místech, která jsou zřízena ve všech okresních městech Jihočeského kraje a kraje Vysočina. Zaměstnancům a zaměstnavatelům jsou informace poskytovány jak telefonicky, e-mailem, písemně, tak i při osobních návštěvách. Celkem za rok 2009 bylo na konzultačních místech, včetně telefonických dotazů, zodpovězeno cca 9550 dotazů. Počet dotazů proti roku předcházejícímu se výrazně zvýšil, přibližně na dvojnásobek. Zodpovídání dotazů inspektoři věnovali celkem 2262 hod., což představuje 282 pracovních dnů. Převážná část poskytovaných informací v rámci poradenské činnosti se týkala problematiky pracovních vztahů a pracovních podmínek.

Nejčastěji se dotazy týkaly problémů z oblasti mezd, odměňování, dále se jednalo o dotazy týkající se uzavírání pracovních smluv, poskytování náhrad, práce přesčas, vydávání zápočtových listů, poskytování dovolené na zotavenou, dodržování předpisů v tuzemské a mezinárodní dopravě a rovného zacházení. Malé procento dotazů tvořily problémy z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.2 Výchova a vzdělávání zaměstnanců

Výchova a vzdělávání zaměstnanců OIP v roce 2009 probíhalo dle Programu činnosti na rok 2009, úkol č. 09.6.01 a Příkazu generálního inspektora SÚIP č. 18/2006.

Jedna zaměstnankyně, inspektora PVP, úspěšně ukončila pátý rok kombinovaného studia v magisterském studijním programu na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, obor Provozně podnikatelský.

Jedna zaměstnankyně, inspektorka PVP, pokračuje v kombinovaném studiu v bakalářském studijním programu na Bankovním institutu vysoké školy Praha, obor právní administrativa v podnikatelské sféře.

Další dvě zaměstnankyně, jedna inspektorka PVP, pokračuje v druhém ročníku kombinovaného studia na AKADEMII STING soukromé vysoké škole v Brně v bakalářském studijním programu Hospodářská politika a správa, studijní obor Finanční kontrola v akademickém roce 2009 – 2010 a druhá zaměstnankyně asistentka vedoucího odboru inspekce III. – PVP pokračuje též v druhém ročníku kombinovaného studia v bakalářském studijním programu na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých

Budějovicích obor Sociální politika a sociální práce ve veřejné správě v akademickém roce 2009 – 2010.

Další zaměstnanec vedoucí oddělení informatiky, zahájil první ročník kombinovaného studia na VŠ Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích - Ekonomické fakultě, obor Ekonomická informatika v akademickém roce 2009 – 2010.

S výše uvedenými zaměstnanci jsou uzavřeny dohody o poskytování úlev při studiu a tyto úlevy jsou jim poskytovány v souladu s uzavřenými dohodami.

V roce 2009 byla realizována účast zaměstnanců OIP na následujících akcích:

1. Seminář organizovaný ze společného projektu MPSV ČR a ČMKOS
- Zákoník práce, „Pracovní právo“ 4 zaměstnanci
2. Odborné semináře organizované MPSV
- seminář na téma „Náhrada mzdy nebo platu v době pracovní neschopnosti“ 24 inspektorů
- seminář na ISPROFIN a investiční záměry pro rok 2009-2010 v Křešicích 3 zaměstnanci
3. Ostatní vzdělávací akce
- seminář „Novela zákona o archivnictví a spisové službě“ 2 zaměstnanci
- seminář pro správce sítě „Intranet/Internet Linux Server“ 1 zaměstnanec
- seminář pro správce sítě „Fundamentals of Windows Server 2008 Active Directory“ 1 zaměstnanec
- seminář „Microsoft Word 2007 -“rozšiřující možnost textového editoru“ 2 zaměstnanci
- seminář k programu „Terminál EMAJ“ 4 zaměstnanci
- Asociace ATZ Praha – odborný seminář „Tlak 2009“ 3 zaměstnanci
- změny v nemocenském a sociálním pojištění 52 zaměstnanců
- poskytování první pomoci při úrazech 53 zaměstnanců

Seminářů pořádaných IVBP a VÚBP v letošním roce se zúčastnil velký počet našich inspektorů, vždy dle termínů a témat jak byli přihlášení.

4. Jazyková příprava
- angličtina - konverzační kurz (pokračování) 4 zaměstnanci

K zajištění informovanosti zaměstnanců o nových právních normách a předpisech, ev. jejich změnách byla zajišťována odborná literatura a odborné publikace jak z oblasti BOZP tak PVP. Dále účastníci vzdělávacích akcí podávali informace o získaných poznatcích z těchto akcí ostatním spolupracovníkům, nejčastěji na poradách odborů.

I nadále byla uplatňována zavedená praxe a to, že s každým účastníkem školení je prováděn neformální pohovor k získání názoru na vzdělávací akci a její přínos pro praxi inspektorátu. Lze konstatovat, že úroveň vzdělávacích akcí má vzestupnou tendenci, lektoři jsou dobře připraveni a využívají ve větší míře příkladů z praxe.

5.3 Publikační činnost a osvěta

Osvětě a propagaci je v podmínkách OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu v Českých Budějovicích věnována trvalá pozornost. Činnost v této oblasti se řídila programem, zpracovaným v listopadu 2008.

Vztah k médiím:

- deník Vysočina „Dělník se vážně zranil po pádu ze střechy rodinného domu v Třebíči“ – byla podána informace pro redakční článek
- deník Vysočina „Dělník si chtěl zatopit a místo toho to bouchlo“ – byla podána informace pro redakční článek
- deník Mladá fronta Dnes – tří stránkový příspěvek o neštěstí v Omlenicích na Českokrumlovsku kde se zřítila nádrž na dusíkatá hnojiva a usmrtila dva zaměstnance
- deník Mladá fronta Dnes – článek „Cizince trápí zejména čeština a jejich podmínky teď ztěžuje i krize“ – informace o zaměstnávání cizinců přes ÚP a agentury práce
- příloha Mladé fronty Dnes – Sedmička – článek „Ve výkopech může na lidi číhat i smrt“ - byla podána informace o šetření úrazu důchodkyně, která spadla do výkopu
- příloha Mladé fronty Dnes – Sedmička - článek z šetření dvou pracovních úrazů při zřícení zásobníku na dusíkatá hnojiva v Omlenicích
- deník Jihočeské listy – článek na téma „Dva brigádníci uhořeli ve skladu Technických služeb“ – nesprávná manipulace s benzínem, porušení BOZP
- deník Jihočeské listy – článek kdy mladou ženu skalpoval stroj na třídění vajec – šetření pracovního úrazu
- Kostelecký zpravodaj – článek „Bezpečný podnik“ – předání ocenění generálnímu řediteli firmy Kostelecké uzeniny
- Jindřichohradecký deník – článek na téma „V ŽOSce výplaty stále nemají“ – nevyplácení mzdy ani po 15. v následujícím měsíci
- nezávislý nestranný občasník REVERS – dvoustránkový rozhovor vedoucího inspektora na téma „Diskriminace na trhu práce“
- magazín Agrofert – článek „Bezpečný podnik“
- nakladatelství Vogel – byla vydána publikace v rozsahu 47 stran pod názvem „Jak předcházet bezpečnostním rizikům v silniční dopravě“ autor: (inspektor OIP)
- další publikace pod názvem „Pracovní režim a pracovní doba řidiče“ – předpisy v sociální oblasti týkající se silniční dopravy a na CD – předpisy o pracovních režimech v příkladech autor: (inspektor OIP)
- Práce a sociální politika – článek na téma „Úrazy při práci v lese a hodnocení rizik“
- článek na téma – program „Správná praxe“ a možnosti využití úspěšných projektů v praxi u dalších zaměstnavatelů
- článek - úspěšné projekty v programu „Správná praxe“ by měly být příkladem pro další zaměstnavatele
- plán BOZP na staveništi z pohledu předpisů a zadavatele stavby
- článek na téma – „Pracovní režim řidičů a bezpečnost práce v dopravě
- měsíčník „Bezpečnost a hygiena práce“ – byla zveřejněna informace o programu „Bezpečný podnik“ o organizacích, které se k němu přihlásily a ocenění získaly
- příspěvek o problematice zpracování plánu BOZP na staveništi
- Zpravodaj SÚIP – příspěvek pod názvem „Hodnocení pracovních rizik – aktuální úkol pro všechny zaměstnavatele a dále příspěvek pod názvem „Správní delikty na úseku odměňování zaměstnanců nevyplácení příplatků ke mzdě
- příspěvek na téma „Úrazy při práci v lese a hodnocení rizik“

- časopis SOVAK – článek pod názvem „Zajištění bezpečnosti provozu nádrží pro uskladnění kalů na ČOV, typu Vítkovice
- a třístránkový příspěvek „Aktuální otázky bezpečnosti práce a požární ochrany“
- publikace pro Sborník SOVAK – Metodika pro zpracování pracovních postupů ve vodárenství
- publikace pro Sborník SOVAK – Přehled předpisů BOZP vztahující se k práci se sborníkem
- pro rádio Vysočina dne 28.1.2009 byl poskytnut rozhovor s vedoucím inspektorem v délce 15 min. na téma inspekce práce, úrazy, podněty, vliv finanční krize v kraji Vysočina
- natočen rozhovor s inspektory na téma bezpečnost práce na pracovištích
- Český rozhlas České Budějovice - přímé vysílání 26.5.2009 – odpovědi na otázky posluchačů na téma PVP (dovolená, krácení mzdy, propouštění, opožděná výplata mzdy, nemoc z povolání, pracovní smlouvy a jiné) dále otázky z BOZP (počty úrazů a trendy ve vývoji)
- dále byl nahrán rozhlasový příspěvek v délce 10 min. pro Český rozhlas na téma „Zaručená mzda“
- krátký rozhovor s redaktorem ČR na téma „Vyplácení mezd“
- ČT 1 - dne 26.5. 2009 byl natočen rozhovor s vedoucím inspektorem na téma výsledky šetření nehody v Omlenicích – (v době nehody se na místě pohybovali zaměstnanci dvou firem, nebyla dodržena součinnost dle ZP)

Autory výše uvedených článků a publikací byli zaměstnanci inspektorátu nebo k těmto článkům poskytli informace.

6. OCHRANA VEŘEJNOSTI

I když hlavní náplní práce inspektorátu je kontrola dodržování povinností v rozsahu dle § 3 zákona o inspekci práce, podílí se inspektorát i na ochraně veřejnosti např. tím, že :

- posuzuje projektové dokumentace i z pohledu dopadu plánované stavby na bezpečnost veřejnosti
- poskytuje orgánům činným v trestním řízení a dalším státním institucím na vyžádání informace o předpisech k zajištění bezpečnosti práce, zejména při objasňování úrazů dětí a osob konajících činnost mimo pracovní právní vztahy
- poskytuje bezplatné poradenství i v případech, kdy se nejedná o pracovní právní vztah, ale lze zejména předpisy bezpečnostní přiměřeně použít
- v rámci možností popularizuje ve sdělovacích prostředcích otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a to i ve vztahu k veřejnosti

7. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI OPRGÁNY A ORGANIZACEMI, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Vztah k veřejnosti:

- pro ROVS Rožnov pod Radhoštěm byly lektorsky zajištěny:
 - semináře na téma „BOZP v roce 2009“ – 1x v Českých Budějovicích, 1x v Jihlavě, celkem 140 účastníků
 - kurz pro osoby odborně způsobilé v oblasti rizik – jarní běh 23 účastníků, podzimní běh 17 účastníků
- VŠTE České Budějovice – dvě přednášky na téma činnost IP
- VOŠ Chotěboř – cyklus 10 přednášek na téma BOZP v různých oborech činnosti
- průběžně dle potřeby byly aktualizovány internetové stránky OIP
- pro sdružení oboru Vodovodů a kanalizací ČR SOVAK – 1 inspektor členem odborné skupiny pro BOZP a PO – seminář pro členy sdružení na téma BOZP ve vodárenství – 40 účastníků

Spolupráce s ostatními orgány a organizacemi:

- v rámci spolupráce s úřady práce dále pokračovala účast zaměstnanců OIP na jednáních poradních sborů
- KSSZ a OSSZ Jihočeského kraje – školení na téma důchody, nový zákon o nemocenském pojištění – účast 52 zaměstnanců
- Bezpečný podnik – předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ jaro 2009 – účast 3 zástupců OIP
- Bezpečný podnik – předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ podzim 2009 – účast 3 zástupců OIP
- spolupráce s IVBP – přednášky v kurzech pro inspektory čekatele na téma – „Bezpečnost práce v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu“ - přednášel 1 inspektor, a na téma „Svařování“ – přednášel 1 inspektor
- zasedací místnosti OIP v Českých Budějovicích a regionální kanceláři v Jihlavě jsou propůjčovány k pravidelným zasedání regionálních rad ČKOS a při těchto příležitostech jsou podávány zástupci OIP informace o novinkách ve vývoji pracovní úrazovosti, o PVP a o nových předpisech
- Jihočeská hospodářská komora – lektorské zajištění semináře „Zaměstnávání cizích státních příslušníků“

Pro zajištění informací pro veřejnost – pravidelná účast zástupců OIP na konzultačních místech v okresech Jihočeského kraje a kraje Vysočina, průměrně na jednom konzultačním místě je odpovídáno 7 - 10 tazatelům denně. Největší frekvence tazatelů je v okrese Tábor a nejmenší frekvence tazatelů je v okrese Český Krumlov. Další informace jsou poskytovány denně v sídle OIP v Č. Budějovicích a regionální kanceláři v Jihlavě. Denně je vyřizováno buď telefonicky, nebo při osobních návštěvách na každém pracovišti cca 10 - 15 dotazů, převážně na téma týkající se pracovních vztahů a pracovních podmínek. Je možné konstatovat, že výše popsaná konzultační a poradenská činnost přispívá k tomu, že část problémů tazatelů je řešena operativně a tím ubývá písemných podání podnětů. I do budoucna je potřeba pokračovat v propagaci a osvětě v oblasti pracovních právních vztahů a BOZP.

Mezinárodní spolupráce

V roce 2009 byla realizována účast na následujících akcích:

- září účast zástupců OIP na slavnostním shromáždění k 40. výročí SOD v Poděbradech včetně setkání se zástupci inspekce práce Slovenská republika.
- říjen v rámci odborné konference Aktuální otázky BOZP a PO 2009 pořádané Sdružením vodovodů a kanalizací ČR návštěva Vodovodního muzea a zdrojů pitné vody pro město Vídeň v Kaiserbrunnu, Rakousko. Jednání se zástupci Vodovodní společnosti města Vídně, která provozuje zdroje pitné vody a dálkové přivaděče vody pro Vídeň.
- listopad společně s vedoucím inspektorem OIP 04 jednání na Inšpektorátu práce v Žilině, Slovensko u hlavního inšpektora JUDr. Kubici.
- listopad účast na XXII. mezinárodní konferenci Aktuální otázky BOZP na Štrbském Plese Slovensko.

dále v roce 2009 pokračovala spolupráce s významnými zaměstnavateli se zahraniční majetkovou účastí v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina, kteří získali ocenění „Bezpečný podnik“.

8. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ dle zákona č.106/1999 Sb.

V roce 2009 obdržel OIP jednu žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Inspektorát žádost svým rozhodnutím zamítl, žadatel podal odvolání k SÚIP Opava a SÚIP Opava jako odvolací orgán rozhodnutí OIP potvrdil a odvolání zamítl. Tím byla celá věc uzavřena.

9. ZÁVĚR

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích se v celém průběhu roku 2009 řídil programem činnosti Státního úřadu inspekce práce, který obsahoval i úkoly pro inspektorát. Všechny úkoly programu činnosti byly splněny.

Za stejně důležitou část své práce jako jsou kontroly, považuje inspektorát i osvětu a bezplatnou poradenskou a konzultační činnost. K tomu jsou zřízeny a dobře v praxi fungují poradenská a konzultační místa v každém okresním městě v Jihočeském kraji i na Vysočině.

Trvalým úkolem inspektorátu je, a v roce 2009 se to dařilo, řešit pokud možno všechny podněty občanů a zaměstnanců kontrolou na místě. Autoři podnětů byli vždy o výsledcích kontroly písemně informováni.

Oblastní inspektorát práce dlouhodobě rozvíjí a udržuje partnerské vztahy s orgány inspekce práce z Rakouska a ze Slovenské republiky.

Snahou inspektorátu je, aby byl zaměstnavateli, zaměstnanci, ostatními orgány státní správy, orgány samospráv, zaměstnavatelskými a zaměstnaneckými organizacemi a veřejností chápán nejen jako kontrolní orgán, ale také jako užitečný partner, který je schopen a ochoten v rámci svých kompetencí přispívat k řešení problémů v pracovních vztazích a podmínkách vč. bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.